

BUDAPEST FŐVÁROS
XXIII. KERÜLET SOROKSÁR ÖNKORMÁNYZATÁNAK
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA
„2021”

Budapest
2021.
Soroksár Önkormányzata

TARTALOMJEGYZÉK

I. A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉS

I/1. Szolgáltatástervezési Koncepció célja, feladata	4
I/2. Alapelvek	5
I/3. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése	6

II. HELYZETKÉP, STATISZTIKAI ADATOK

II/1. Néesség összetételének változásai	7
II/2. Foglalkoztatottság helyzete	8
II/3. Társadalombiztosítási ellátások folyósítása a kerületben	12
II/4. Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások	13
II/5. Szociális szolgáltatások iránti igények alakulása	16

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK JELLEMZŐI, AKTUÁLIS ADATOK TERVEZETT FELADATOK

III/1. Ellátási kötelezettség	17
<i>a) Pénzbeli ellátások</i>	17
<i>b) Természetben nyújtott szociális ellátások</i>	18
<i>c) Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és szociális alapszolgáltatások</i>	18
<i>d) Önkormányzat által biztosított szakosított ellátás</i>	18
<i>e) Ellátási kötelezettségen felül, önként vállalt feladat</i>	18
<i>f) Ellátási szerződés útján biztosított ellátások</i>	18
III/2. Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokra vonatkozó aktuális adatok	
<i>a) Rehabilitációs célú települési támogatás</i>	19
<i>b) Súlyosan fogyatékos személyek részére nyújtott települési támogatás</i>	19
<i>c) Helyi gyermeknevelési települési támogatás</i>	19
<i>d) Egészségügyi települési támogatás</i>	20
<i>e) Beiskolázási települési támogatás</i>	20
<i>f) Születési települési támogatás</i>	21
<i>g) Időskorúak részére nyújtott települési támogatás</i>	21
<i>h) Temetési települési támogatás</i>	21
<i>i) Rendkívüli települési támogatás</i>	22
<i>j) Pandémiás települési támogatás</i>	23
<i>k) Internet támogatás</i>	23
<i>l) Lakásfenntartási települési támogatás</i>	23
<i>m) Adósságkezelési települési támogatás</i>	24
<i>n) Karácsonyi élelmiszersomag</i>	24

o) <i>Köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítés</i>	25
p) <i>Méltányosság</i>	
q) <i>Rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)</i>	26
IV. Gyermekvédelmi ellátások	26
IV/1. <i>Gyermekétkeztetés szociális támogatása</i>	26
IV/2. <i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény</i>	26
IV/3. <i>Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítása</i>	28
IV/4. <i>Szünidei gyermekétkeztetés</i>	29
V. Szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások	
a) <i>Étkeztetés (SZGYI)</i>	29
b) <i>Házi segítségnyújtás (SZGYI)</i>	29
c) <i>Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (SZGYI)</i>	30
d) <i>Idősek nappali ellátása (SZGYI)</i>	30
e) <i>Utcai szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)</i>	31
f) <i>Időskorúak átmeneti ellátása (SZGYI)</i>	31
g) <i>Család-és gyermekjóléti szolgáltatások (SZGYI)</i>	31
h) <i>Gyermekek napközbeni ellátása</i>	33
VI. XXIII. kerületi Kormányhivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály tevékenysége	34
VII. A hajléktalanok helyzete	36
a) <i>Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 1-2. telephely</i>	36
b) <i>Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállása</i>	38
c) <i>Alfa Karitatív Egyesület Budapesti Utcai Gondozó Szolgálat</i>	39
VIII. A bűnelkövetőkkel, valamint szabálysértőkkel kapcsolatos statisztikai adatok, kerületi rendőrség prevenciós tevékenysége, Kábítószer Egyeztető Fórum	40
IX. Egészségügyi szolgáltatások alakulása	41
X. Nevelési, oktatási intézmények, nyári napközis tábor	43
XI. Soroksári Fiatalok Fóruma, Tanulmányokat segítő programok, képzések	45
XII. Helyi Esélyegyenlőségi Program	46
Összefoglaló	
I./1. <i>A felülvizsgálat megállapításai</i>	48
I./2. <i>A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok</i>	49
I./3. <i>A fejlesztés irányai, megoldandó feladatok 2021-2023.</i>	50
MELLÉKLET	
Kapcsolódó fontosabb jogszabályok jegyzéke	52

I/1. A Szolgáltatástervezési Koncepció célja, feladata

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 92. § (3) bekezdése értelmében: „legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.”

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát -a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 111/A. § (5) bekezdése értelmében „a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

A szolgáltatástervezési koncepciónak egyértelmű és világos képet kell adnia a településen élők igényeihez igazodó szociális szolgáltatásokról és az e téren tervezett fejlesztések ütemezéséről.

A koncepció célja:

- a lakosságszám, korösszetétel, helyi adottságok figyelembevételével a szolgáltatások iránti igények meghatározása,
- a jogszabályokban meghatározott ellátási kötelezettség teljesítésének áttekintése, a kötelezettségek végrehajtási ütemtervének meghatározása,
- a szolgáltatások működtetésével, finanszírozásával és fejlesztésével, valamint az együttműködés kereteivel kapcsolatos kérdések tisztázása,
- a helyi szükségletek figyelembevételével az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó ellátási formák, szolgáltatások létrehozásának előkészítése.

A koncepció feladata:

- segítse elő egységes, helyi szociális szolgáltatáspolitikai kialakulását,
- segítse elő új ellátási formák bevezetését,
- tárja fel a jelenlegi, helyi ellátórendszer hiányosságait,
- jelölje ki az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen,
- biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához,
- segítse információkkal a helyi döntéshozókat és a szolgáltatások biztosításában résztvevőket.

A kerületi szolgáltatástervezési koncepciót a szociális szolgáltatást nyújtó intézményvezető és a nemzetiségi önkormányzatok előzetesen véleményezik.

A Szocvtv. 58/B. § (2) bekezdése értelmében, 2012. évben Soroksáron is megalakult a Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal, a Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal létrehozásáról szóló 41/2012. (IX.21.) számú helyi önkormányzati rendeletben foglaltak szerint. A Szociálpolitikai Kerekasztal feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatához összegyűjtött adatokból a kerület sajátosságai – lakosság demográfiai helyzete, ellátottsági mutatója -válnak megismerhetővé.

I/2. Alapelvek

Az alapelvek kijelölése a szociális ellátások fejlesztésében érdekelt politikusok és szolgáltató szakemberek közös érdeke. Szabályozott keretek között csak így lehetséges az együttműködés.

A helyi szociálpolitika gyakorlati alapelveként fogalmazható meg, hogy az ellátás központjában a szociális segítségre szoruló polgár áll.

A szociális segítségre szoruló polgár elidegeníthetetlen joga emberi méltóságának, állampolgári jogainak tiszteletben tartása a szociális ellátások során is.

- Minden szociális ellátásért folyamodó és abban részesülő ügyfélnek joga van személyes önállóságára, erkölcsi méltóságának megtartására.
- A szociális ellátások célja e képességek elismerése és támogatása. A szociális ellátások révén arra kell törekedni, hogy az ügyfelek életfeltételei jobbá váljanak, hogy teljes jogú tagjai legyenek a társadalomnak, hogy jogaik és érdekeik érvényesítésére képes polgárai legyenek Soroksárnak.
- Az ellátások meghatározásában és nyújtásában az ellátottak aktív részvételére kell törekedni. Ez a panaszra és tiltakozásra való jogra ugyanúgy vonatkozik, mint az egyéni és csoportos érdekérvényesítési eszközök alkalmazására.
- A szubszidiaritás (támogató segítség) elvének gyakorlása, azaz mindent tegyen meg boldogulása érdekében az egyén és a család, amit csak tud, a segítő rendszerek csak a hiányzó elemeket pótolják.
- A szociálpolitikai ellátásokhoz vallási, felekezeti, etnikai, fizikai és mentális helyzetétől függetlenül mindenkinek joga van. Az egyenlő esélyű igénylés és az egyenlő elvű elbírálás feltételeit diszkriminációtól mentesen kell biztosítani.
- A szociális ellátások fontos funkciója az egyén autonómiájának, képességeinek megerősítése, egyedül-létének oldása. Biztosítani kell a gyermekek és felnőttek családban éléshez való jogát.

További alapelvek:

- Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetlensége – a szociális minimum biztosítása mindenki számára;
- A szociális jogok érvényesítési lehetőségének biztosítása;
- Központban az ember, az egyének és a családok állnak;
- Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom tagjainak zavartalan együttélése;
- Nyitott szociálpolitika, az önkormányzat szerepének tisztázása (pl.: az önkormányzat csak az egyik felelős szereplő, a szolgáltatások biztosításában szerepet vállaló non-profit, egyházi és piaci szervezetek tekintetében főként koordinatív szerepet lát el);
- A helyi szociálpolitika fontos feladata a kirívó esélyegyenlőtlenségek mérséklése, valamint az ebből adódó társadalmi feszültségek (a marginalizálódás, a kirekesztettség) csökkentése, a

szegénységben élők esélyeinek, önálló boldogulási lehetőségeinek javítása. Ezen problémák kezelése a rendelkezésre álló források célzott felhasználását kívánja. A helyi szociálpolitikának célja, hogy megelőzze a polgárok kisodródását a társadalom periferiájára;

- A polgárok önszerveződése, szolidaritása, érdekképviselete minél szélesebb keretek között szerepet kapjon kerületünkben;
- A helyi szociálpolitikának a szociális segítségre szoruló polgárok jogai mellett tiszteletben kell tartania Soroksár polgárainak egyéb jogait és érdekeit is. Ezek közé tartozik a döntések nyilvánossága, a források ésszerű felhasználása és kalkulálhatósága, az igazgatási eljárások egyszerűsítése, az ellenőrizhetőség biztosítása, a civil szerveződésekkel és egyéb ellátó szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, és az ehhez kapcsolódó eljárások új formáinak kialakítása.

I/3. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése

Soroksár lakosainak egy szűk rétege számára a szociális transferek és szolgáltatások nyújtják a megélhetés kizárólagos forrását. Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata (a továbbiakban Soroksár Önkormányzata) eddig is kiemelt feladatának tekintette azon szociálisan rászoruló lakosainak a szociálpolitika eszköztárával való segítségét, akik önállóan erre nem lennének képesek.

E probléma mindenekelőtt a következő rétegeket veszélyezteti:

Különösen hátrányos helyzetben vannak azok **a tartós egészségkárosodottak, valamint fogyatékkal élők**, akik – az egészségkárosodásuk mértékétől és koruktól függően - rokkantsági- vagy rehabilitációs ellátásban, illetve fogyatékosági támogatásban részesülnek. Az érintettek számára további nehézséget okoz, hogy állapotuknak megfelelő foglalkoztatásukra kevesebb lehetőség van.

Előrelépést jelent az ügyben, hogy a jelenlegi szabályozás adókedvezményt biztosít azon munkahelyek számára, akik fogyatékkal élőket foglalkoztatnak.

-Vannak, akik nem jogosultak a „klasszikus” szociálpolitikai ellátásokra, mert életkoruk alapján még munkaképes korúak, nem hosszabb ideje betegek, de már **hosszú ideje nincsen munkájuk és önálló jövedelmük**. Ezt a csoportot a hajléktalanná válás veszélye is nagymértékben fenyegeti. A munkaerőpiacra való visszatérés elősegítése, a társadalmi kirekesztődés megelőzése érdekében fontos szerepe van a támogatott foglalkoztatási programoknak (közfoglalkoztatás).

- veszélyeztetett az **etnikai hovatartozása miatt előítélettel kezelt társadalmi réteg**.
- Többszörösen sújtott az is, aki **normasértő magatartása, büntetett előélete** miatt képtelen segítség nélkül beilleszkedni az őt befogadni nem hajlandó társadalomba.
- A **töredék családokban, nagycsaládokban, alacsony jövedelmű családokban, tartósan munkanélkülivé vált szülő/k családjában élő gyerekek veszélyeztetettsége** egyre fontosabb összetevője a „városi szegénységnek”, ezért e korcsoport problémáinak enyhítése ugyancsak kiemelt feladat.
- Az anyagi depriváció áldozatai mellett szintén kirekesztettséget eredményezhet **az öregség, a mentális és fizikai egészség hiánya**. Az öreg, mozgásában korlátozott, valamint a fogyatékos polgárok társadalmi életfeltételeinek megfelelő szintű

biztosítása elvárható szociálpolitikai cél is. Az időskorúak – különös tekintettel az egyedül élőkre – lakhatási támogatására, a szükséges gyógyszerekhez való hozzájutás támogatására különös figyelmet kell fordítani. A családok szerepe az idősekkel való gondoskodás területén nélkülözhetetlen, de számolni kell azzal a nem ritka jelenséggel is, amikor a család a munkahely elvesztésétől való félelem miatt nem tud az idős családtagjáról gondoskodni.

- Az előző csoportok bármelyikében előfordulhatnak halmozott problémával rendelkezők, és természetesen ideértendőek a **lakhatásukban veszélyeztetettek is. Fokozott figyelmet igényelnek a kilakoltatás előtt álló gyermekes családok.**
- A kerületünkben működő három hajléktalan szálló (Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállása Soroksár 1. telephely, 2. telephely, valamint a Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállása, 1239 Bp. Grassalkovich út 294.) egyre nagyobb számban vonzza ide a hajléktalanokat. Annak ellenére, hogy az intézmények megfelelő ellátást nyújtanak az ott lakók számára, megoldásra vár a hajléktalanság hosszú távú, hatékony kezelése.

II. Helyzetkép, statisztikai adatok

II/1. Népesség összetételének változásai

1. sz. táblázat

Korcsoport	Lakónépesség (2019)		
	Férfi	Nő	Összesen
0-3 éves	381	365	746
4-6 éves	305	292	597
7-14 éves	857	831	1688
15-19 éves	566	496	1062
20-29 éves	1385	1324	2709
30-49 éves	3511	3399	6910
50-59	1628	1600	3228
60-69	1296	1520	2816
70 év felett	1005	1653	2658
Összesen:	10934	11480	22414

Forrás: népesség-nyilvántartás

2. sz. táblázat

Korcsoport	Lakónépesség (2020)		
	Férfi	Nő	Összesen
0-3 éves	407	378	785
4-6 éves	310	286	596
7-14 éves	861	832	1693
15-19 éves	561	518	1079
20-29 éves	1345	1262	2607
30-49 éves	3477	3375	6852
50-59	1647	1669	3316
60-69	1277	1448	2725

70 év felett	1041	1692	2733
Összesen:	10926	11460	22386

Forrás: népesség nyilvántartás

Kerületünk lakónépessége 2020. évben a népességnylvántartás adatai alapján- 22 386 fő, vagyis 0,125%-os csökkenést mutat 2019. évhez képest. Az összlakosság számon belül 2019. évben az aktív korú lakosság (15-59 éves) aránya 62 %, a 60 év feletti lakosság aránya 24,4 %, 2020. évben ez az arány 61,8 % és 24,3 % volt. Az aktív korú népesség aránya a teljes népességen belül 2019 évtől 2020 évig minimális csökkentést mutat. (1 % alatti).

Kerületünk esetében megfigyelhető, hogy a népesség kor és nem összetételére itt is igaz az általános statisztikai tény, hogy adott évben több fiú születik, mint lány. Megállapítható, hogy ha csekély mértékben is, de nő a 0-14 éves korosztály aránya, ha minimális mértékben is, de 2019 évhez képest a 2020 év 0,21%-os növekedést mutat.

Ez a tény rávilágít arra, hogy továbbra is olyan támogatások kidolgozása szükséges, mely kerületünk lakosságát megtartja, illetve ide vonzza és letelepedésre ösztönzi a fiatalabb, munkaképes korosztályt, valamint gyermekvállalásra ösztönöz.

A populációban a férfiak száma 2019. évben egészen a 60-69 éves korcsoportig magasabb, mint a nők száma, a 2020. évben pedig ugyanez az 50-59 éves korcsoportig figyelhető meg. Míg például 2019. évben az 50-59 évesek csoportjában 28 fővel több férfi van, addig ugyanebben az évben a 60-69 évesek csoportjában már 224 fővel több a nő. Ez a jelenség a 2020. évben is megfigyelhető ugyan, de már csak a 60-69 évesek csoportjába tartozóknál látszik a nők javára írható életkori emelkedés, ahol 171 fővel több a nő.

II/2. Foglalkoztatottság helyzete

Soroksáron felmérés nem készült arra vonatkozóan, hogy a munkaképes korú lakosság gazdasági aktivitása, foglalkoztatottsága hogyan alakult az elmúlt években. A rendelkezésre álló adatok alapján tehetünk néhány megállapítást.

A kerületi aktív korú nem foglalkoztatott lakóinak nyilvántartása Budapest Főváros Kormányhivatala XX. kerületi Hivatala Foglalkoztatási Osztály János utcai kirendeltségének (a továbbiakban: Foglalkoztatási Osztály) feladata. A 2021. évi Szolgáltatástervezési koncepció elkészítéséhez a Foglalkoztatási Osztály szolgáltatott adatokat.

XXIII. kerületi regisztrált álláskeresők nem-, és korcsoport szerinti megoszlása

Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	2019. december	2020. december
Férfi	90	170
Nő	127	197
Nemek összesen	217	367
Aktív korú lakosság %-ában	1,56	2,64
17 év és alatta	1	0
18 - 20 év	5	9
21 - 25 év	18	36
26 - 30 év	18	39
31 - 35 év	23	40
36 - 40 év	23	27
41 - 45 év	26	47
46 - 50 év	29	40
51 - 55 év	18	43
56 - 60 év	18	32
60 év felett	38	54
Összesen	217	367

Forrás: Budapest Főváros Kormányhivatala Foglalkoztatási Főosztály Közfoglalkoztatási és Igazgatási Osztály

A regisztrált álláskeresők számának aránya a kerület aktív korú (15-59 év) lakónépességéhez viszonyítva 2019. és 2020. között nőtt, míg 2019. évben ez 1,56 % volt, addig 2020 évre ez a szám 2,64 %-ra növekedett úgy, hogy 2020. évben az aktív korú 15-59 éves lakosság száma csökkent, viszont növekedett a regisztrált álláskeresők száma. 2020. évben a COVID 19 vírus kapcsán az előző évekhez képest többen elveszítették munkájukat.

XXIII. kerületi regisztrált álláskeresőik iskolai végzettség szerinti megoszlás

Regisztrált álláskeresőik száma zárónapon	2019. december	Összes regisztrált arányában (%)	2020. december	Összes regisztrált arányában (%)
általános iskolai végzettség nélkül	5	2	7	2
általános iskola	63	29	93	26
Alapfokú összes	68	31	100	28
szakiskola	8	3	5	1
szakmunkásképző	46	21	66	18
gimnázium	25	11	60	16
szakközépiskola	47	21	89	24
szakgimnázium	0		3	1
technikum	5	2	12	3
Középfokú összes	131	58	235	63
főiskola	14	6	21	6
egyetem	4	2	11	3
Felsőfokú összes	18	8	32	9
kitöltetlen	0	-	0	-
Összesen	217	-	367	-
segédmunkás	36	16	48	13
betanított munkás	58	27	81	22
szakmunkás	66	31	144	39
Fizikai összesen	160	74	273	74
üzgvyviteli alkalmazott	25	11	30	8
üzgvyintéző	26	12	48	13
Szellemi összesen	51	23	78	21
irányító	5	2	10	3
vezető	1	1	4	1
felsővezető	0	0	2	1
Vezetői összesen	6	3	16	5
kitöltetlen	0		0	
Összesen	217		367	
Pályakezdő álláskereső	9	4	16	4
Nem pályakezdő álláskereső	208	96	351	96

Forrás: Budapest Főváros Kormányhivatala Foglalkoztatási Főosztály Közfoglalkoztatási és Igazgatási Osztály

A munkanélküliség leginkább a középfokú iskolai végzettségű lakosságot sújtotta 2019-ben, illetve 2020-ban. 2019-ben az évben az középfokú végzettséggel rendelkező regisztrált álláskeresőik az összes álláskereső 58 %-át tették ki, ez a szám 2020-ban már elérte a 63 %-ot.

2019 évtől 2020 évig tartó időszakban az alapfokú végzettséggel rendelkező regisztrált álláskeresők %-os aránya csökkent, azonban az összes álláskeresők számának jelentős növekedése miatt végzettség szerint ebben a szegmensben is nőtt a számuk 68 főről 100 főre. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők %- aránya - 2019. évben 8 %, 2020-ban 9 % - szinte azonos, viszont számuk, figyelembe véve az összes regisztrált álláskereső számának növekedését, 18 főről, 32 főre nőtt. A vizsgált két évben a diplomával rendelkezők (főiskola, egyetem) arányszáma a regisztrált álláskeresők között alacsony, viszont ebben a szegmensben is emelkedést mutat. Az összes regisztrált álláskereső között a pályakezdő álláskeresők száma minimális, 2019. és 2020. évben az összes álláskereső 4 %-a volt pályakezdő. Megállapítható a %-os arányok alapján, hogy adott években a regisztrált álláskeresők végzettség szerinti összetétele hozzávetőlegesen azonos képet mutat, azonban a regisztrált álláskeresők száma nőtt. Ennek alátámasztását az 4. sz. táblázat adatsorai jól jelzik, mert míg a regisztrált álláskeresők száma a 2019. évi 217 főről 2020. évre 367 főre növekedett, addig a végzettség szerinti összetételük százalékos aránya minimálisan változott.

5. sz. táblázat

Segélyezettek és közfoglalkoztatottak számának alakulása

Aktív korúak ellátása

2019. év	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma	Egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatásban részesülők száma
január	33	46
február	31	46
március	34	46
április	32	44
május	32	42
június	23	43
július	20	42
augusztus	18	42
szeptember	19	43
október	18	44
november	18	44
december	19	44
2020. év	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma	Egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatásban részesülők száma
január	20	42
február	23	43
március	21	40
április	21	38
május	19	37
június	19	37
július	23	37
augusztus	21	37
szeptember	25	38
október	25	38
november	25	36
december	25	37

Forrás: Budapest Főváros Kormányhivatala XXIII. Kerületi Hivatala

Ezekben az ellátásokban azok részesülnek, akik huzamos ideig voltak állás nélkül és teljesítették a jogszabályi előírásokat. Ide tartozik a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíjminimum 80 %-a azaz 22.800,- Ft.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete

- egyedülálló jogosult esetén 27.075,- Ft a legmagasabb összeg

- családos jogosult esetén 50.875,- Ft a legmagasabb összeg

- ha a házastárs/élettárs foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akkor 28.075,- Ft a legmagasabb összeg.

Budapest Főváros Kormányhivatala XXIII. Kerületi Hivatalának tájékoztatása szerint a mind a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, mind pedig az egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatásban részesülők száma az év során folyamatosan változik, ezek havi bontásban kerültek feltüntetésre az 5. sz. táblázatban.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma 2019. évben átlagosan 25 fő, az egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatásban részesülők száma átlagosan 44 fő volt. A 2020-as évben kismértékű csökkenés mutatkozik mindkét ellátásban részesülők számában, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban átlagosan 22 fő, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást átlagosan 37 fő részesült, így az „aktív korúak” ellátásában részesülők száma csökkentést mutat a 2019. évhez viszonyítva, ami nem tekinthető jelentősnek.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása a kormányhivatalok feladat és hatáskörébe tartozik 2015. március 1-től.

6. sz. táblázat

II/3. Társadalombiztosítási ellátások folyósítása a kerületben

Soroksár - Budapest XXIII.kerület	Nyugdíjak, ellátások, járadékok és egyéb járandóságok a főellátás típusa szerint			
	2019. év december		2020. év december	
Főellátások megnevezése	Létszám (fő)	Teljes ellátás átlag (Ft/fő)	Létszám (fő)	Teljes ellátás átlag (Ft/fő)
1. Öregségi nyugdíjak	4 433	147 186	4 427	157 140
1.1. Korbetöltött öregségi nyugdíjak	4 137	146 447	4 109	156 140
ebből: Korbetöltött rokkantsági nyugdíjakból átsorolt öregségi nyugdíjak	550	120 197	514	126 738
1.3. Nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak	296	157 511	318	170 058
2. Korhatár alattiaknak járó ellátások	***	***	98	238 708
2.1. Korhatár előtti ellátások	***	***	7	231 699

2.2. Szolgálati járandóság	95	227 039	91	239 247
2.3. Átmeneti bányászjáradék	0	0	0	0
2.4. Táncművészeti életjáradék	0	0	0	0
3. Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	464	85 205	***	***
3.1. Korbetöltötté vált rokkantsági ellátások	121	97 256	111	104 231
3.2. Korhatár alatti rokkantsági ellátások	338	81 078	343	86 404
3.3. Rehabilitációs ellátások	5	72 501	***	***
3.4. Bányások egészségkárosodási járadéka	0	0	0	0
4. Özvegyi és szülői nyugdíj	64	69 649	67	70 374
4.1. Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj	64	69 649	67	70 374
4.1.1. Ideiglenes özvegyi nyugdíj	6	112 667	10	96 023
4.1.2. Korbetöltött özvegyi nyugdíj	32	83 265	30	83 860
4.1.3. Korhatár alatti özvegyi nyugdíj	26	42 963	27	45 889
4.2. Szülői nyugdíj	0	0	0	0
5. Árvaellátás	107	37 584	104	43 090
6. Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok	***	***	***	***
7. Baleseti járadék	12	25 913	15	25 961
8. Rokkantsági járadék	55	37 350	50	39 135
9. Házastársi pótlék, jövedelempótlék	***	***	***	***
10. Egyéb járandóságok	15	11 491	15	17 104
(1.-10.) Ellátások mindösszesen	5 251	138 202	5 234	147 564

Forrás: Magyar Államkincstár Közgazdasági és Elemzési Főosztály

Jelmagyarázat:

*** - az adatvédelmi előírások alapján az ilyen jelzéssel ellátott adatok ötnél kisebb értéket mutathatnak, de nem nullát, ezért az összegzősorban feltüntetett adatok sem ismerhetők meg, az esetleges beazonosíthatóság miatt.

Az ellátottak száma - az összes ellátási forma vonatkozásában - 2019. évhez képest 2020-ra minimálisan, alig 1%-kal csökkent. A vizsgált években az ellátások vonatkozásában alig történt elmozdulás, szinte stabil, statikus, százalékos mértékben elhanyagolható változások voltak. Megfigyelhető, hogy mind az öregségi nyugdíjban, a korhatár alattiaknak járó ellátásokban részesülők, a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokban, az özvegyi és szülői nyugdíjban, árvaellátásban részesülők száma 2020. évre minimálisan csökkent a 2019. évi állapothoz képest. Az ellátások összegei átlagosan 3-6 %-al emelkedtek.

II/4. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások, szociális szolgáltatások iránti igény alakulása

Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete (továbbiakban Képviselő-testület) a helyi szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében helyi rendeletben határozta meg a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi formáit, az ellátásra való jogosultság feltételeit, az igénybevételük szabályait.

A Képviselő-testület 2019. június 4. napján a hatályos jogszabályoknak megfelelő, letisztult, szociális ellátásokat szabályozó rendeletet alkotott - a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 17/2019. (VI.14.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: Rendelet). Az új szociális Rendelet hatálybalépésével hatályát veszítette a Képviselő-testület pénzbeli és

természetbeni szociális ellátásokról szóló 5/2018. (II.23.) önkormányzati rendelete. A Szociális és Köznevelési Osztály szociális ellátással kapcsolatos feladatai jelentős részét e Rendelet határozza meg, melybe - az adósságkezelési szolgáltatásról szóló 18/2013. (IV.19.) önkormányzati rendelet, valamint a születési támogatásról szóló 25/2013. (V.17.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezésével az adósságkezelési települési támogatás, valamint a születési települési támogatás részletszabályai beépítésre kerültek. Ezen túl a vis maior támogatásokat a rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatásról szóló 26/2011. (VI. 18.) önkormányzati rendelet szabályozza.

Soroksár Önkormányzata igyekezett a hátrányos helyzetű emberek, családokon túlmenően a kerület legfiatalabb és az idős lakosai számára célzott támogatási formákat kidolgozni, mint például a kerületi újszülött gyermekek családja részére nyújtott 50.000,- Ft összegű születési települési támogatást, illetve a 75 év feletti lakosok részére nyújtott 10.000,- Ft összegű idős korú személyek települési támogatását, továbbá minden év decemberében kerül kiosztásra a rászorulóknak között karácsonyi élelmiszer-csomag. A 2020. évben az új koronavírus-járvány elérte hazánkat is, ezért a Kormány 2020. márciusában veszélyhelyzetet hirdetett ki. Az elrendelt veszélyhelyzet időtartama alatt helyi szinten is új ellátási formák kerültek bevezetésre (pandémiás települési támogatás, internet támogatás), melynek részletszabályai a Rendeletben foglaltak szerint kerültek szabályozásra, valamint a karácsonyi élelmiszer-csomag helyett a jogosultak egyszeri, készpénzben nyújtott támogatást kapnak. A támogatás összege 10.000,- Forint.

A gyermekvédelmi támogatásokat túlnyomó részt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), és végrehajtási rendelete, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet, a szociális alapon nyújtott gyermekétkeztetési kedvezmény igénybevételének lehetőségét, pedig a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 20/2008. (IV. 25.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások finanszírozása teljes egészében Soroksár Önkormányzata saját költségvetéséből történik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság normatív támogatás. Központi költségvetésből biztosított a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek -évi két alkalommal (tárgyév augusztus 1. napján és a tárgyév november 1. napján fennálló jogosultság esetén) alap-, illetve emelt összegű egyszeri pénzbeli támogatása.

Az alábbi összehasonlító táblázat tartalmazza 2016-2020 év vonatkozásában a szociális kiadásokra fordított összegeket támogatás típusonkénti bontásban.

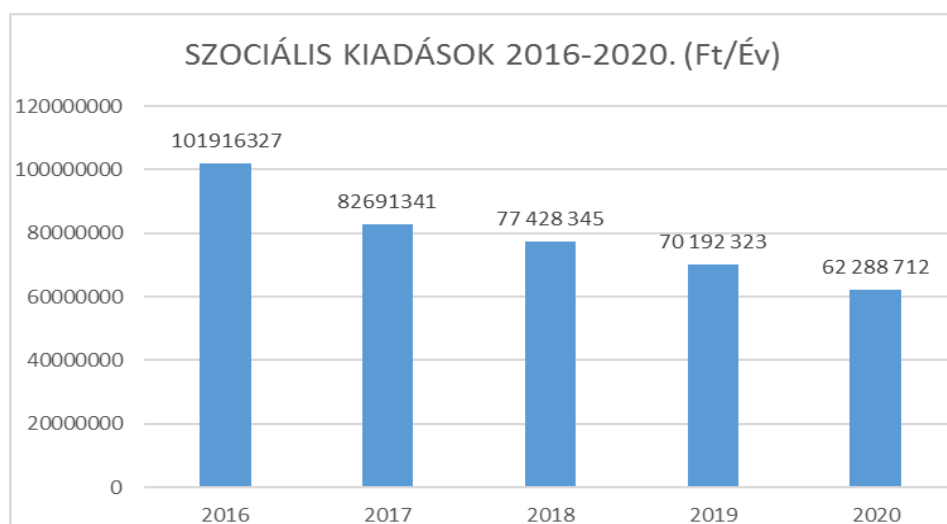
7. számú táblázat 2016-2020. évi összehasonlító

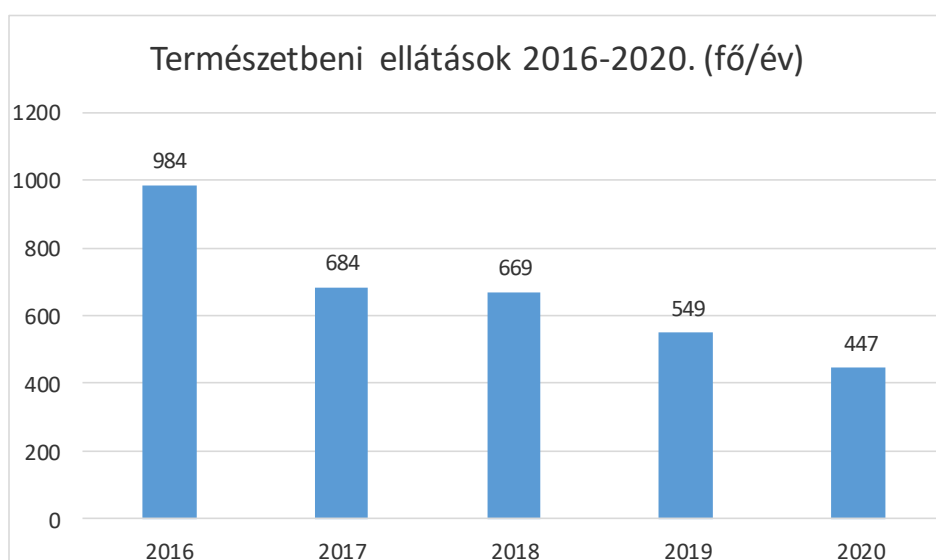
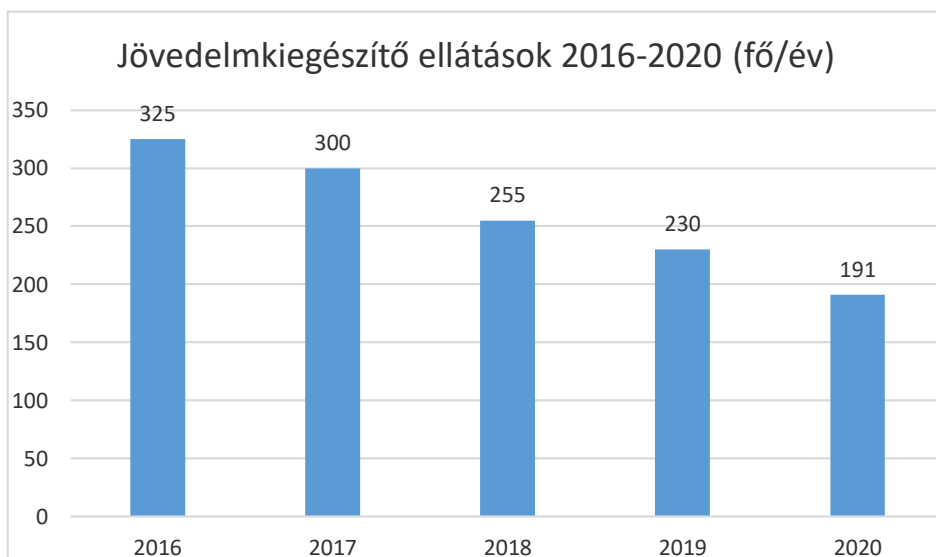
táblázat

Jogcím megnevezése	2016. évi létszám	2016. évi kiadás	2017. évi létszám	2017. évi kiadás	2018. évi létszám	2018. évi kiadás	2019. évi létszám	2019. évi kiadás	2020. évi létszám	2020. évi kiadás
Jövedelem kiegészítő ellátások	325	34 680 045	300	31 657 595	255	30 903 910	230	28 958 440	191	24 101 773

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (100%-os finanszírozás)	2	255 180	2	169 290	3	272 745	1	93 045	0	0
Helyi gyermeknevelés támogatás	29	2 988 000	25	2 544 000	19	1 944 000	16	1 749 000	11	1 548 000
Egészségügyi települési támogatás	251	18 090 000	229	1 645 800	192	17 170 000	174	16 672 000	153	14 728 000
Súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása	0	0	4	72 000	5	342 000	7	474 000	4	318 000
Rehabilitációs célú települési támogatás	43	13 346 865	40	12 414 305	36	11 125 165	32	9 970 395	23	7 507 773
Eseti ellátások	4033	44 930 240	3428	35 006 940	2988	30 942 990	2594	28 451 430	2185	25 625 500
Beiskolázási segítség	52	405 000	32	265 000	21	185 000	39	390 000	28	280 000
Rendkívüli települési támogatás	2228	23 977 940	1714	15 150 960	1372	12 087 490	1007	8 365 430	674	5 951 000
Temetési települési támogatás	0	0	0	0	0	0	31	1 820 000	59	2 530 000
születési települési támogatás	58	2 900 000	72	3 250 000	54	2 500 000	55	2 750 000	49	2 450 000
Időszerű személyek települési támogatás	1255	12 550 000	1267	12 130 480	1270	12 820 000	1251	12 510 000	1 240	12 400 000
Rendszeres gyermekvéd. kedvez. re. jogosultak tám. 100%-os finanszírozás	440	5 098 200	343	4 210 500	271	3 350 500	211	2 616 000	135	2 014 500
Természetbeni ellátások	984	22 306 042	684	16 098 806	669	15 635 445	549	12 782 453	447	12 561 439
Gyermekközvetítés szociális támogatás	164	6 176 198	80	2 918 879	34	1 307 532	23	1 120 842	7	425 483
Lakásfenntartási települési támogatás	147	7 072 000	123	5 880 000	113	5 332 000	83	3 968 000	56	2 672 000
Adósságkezelési települési támogatás	5	930 620	5	871 531	2	560 000	1	296 290	0	0
Karácsonyi élelmiszersegély csomag	647	6 272 000	450	2 545 000	500	5 591 499	420	3 985 800	357	3 570 000
Köztemetés	21	1 855 224	26	3 883 396	20	2 844 414	22	3 411 521	27	5 893 956
Összesen	5342	101 916 327	4412	82 763 341	3912	77 428 345	3373	70 192 323	2823	62 288 712

forrás: Szociális és Köznevelési Osztály

A szociális kiadások tekintetében megfigyelhető, hogy mind a természetbeni, mind a jövedelmkiegészítő ellátások vonatkozásában az ellátások iránti igény 2016. év óta csökkenő tendenciát mutat. Jövőbeli tervként szerepel a szociális rászorultság alapú ellátásoknál az egy főre jutó jövedelemhatár emelése.

A Foglalkoztatási Osztály adatközlése szerint a regisztrált álláskeresők száma viszont növekedett. A növekedés valószínűsíthetően azzal magyarázható, hogy 2020. első negyedében elérte Magyarországot a Covid-19 járvány. A járványnak a munkaerő piacra, illetve szűkebb környezetünknek, a kerület lakosságára gyakorolt negatív hatásának ellentételezésére Önkormányzatunk két új ellátási formát vezetett be. Az egyik az „Internet támogatás” a másik a „Pandémiás települési támogatás”.

II/5. A szociális szolgáltatások iránti igények alakulása

Soroksár Önkormányzata ellátási szerződés útján és saját intézményein keresztül biztosítja a személyes gondoskodás kötelezően ellátandó formáinak többségét.

Az elmúlt időszakban az aktív korú, de nem munkaképes lakosság száma növekedett, ezzel szemben a segélyezés, a természetbeni támogatások és a szociális étkeztetés terén csökkenés figyelhető meg.

III. Szociális ellátások jellemzői, aktuális adatok, tervezett feladatok, tennivalók, célok

III/1. Ellátási kötelezettség

A Szocvtv. 2015. március 1-től csak a rendkívüli települési támogatás megállapítását írja elő kötelező jelleggel a helyi önkormányzatok számára, az egyéb szociális támogatások a Képviselő-testület döntése alapján nyújthatók, a támogatások részletszabályait helyi rendeletben kell szabályozni. A 2015. évi változások után a Képviselő-testület úgy döntött, hogy az ellátások spektrumát évről évre igyekszik a helyi igényeknek megfelelően bővíteni. A Képviselő-testület a kerületben nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások körét, azok igénybevételének feltételeit, továbbá a támogatások mértékét a Rendeletben szabályozta. E Rendelet az 5/2018. (II.23.) pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét, a 25/2013. (V.17.) születési támogatás megállapításáról szóló önkormányzati rendeletét, valamint a 18/2013. (IV.19.) adósságkezelési szolgáltatásról szóló önkormányzati rendeletét váltotta fel, mivel a hatályba lépésük óta tapasztalt joggyakorlat, illetve a helyi támogatási igények, valamint a bekövetkezett jogszabályi változások miatt időszerűvé vált egy új, átfogó, a szociális ellátásokat szabályozó helyi rendelet megalkotása. A felmerült aktualizálási igények, továbbá a jogalkalmazást megkönnyítő tartalmi pontosítások normatív szinten is átvezetésre kerülnek jelen jogszabályban. Jelen Rendelet személyi hatálya egységesen az általános rendelkezésekben került meghatározásra úgy, hogy az ellátástípusokat szabályozó különös részi szabályokban kizárólag az esetleges eltérések kerültek feltüntetésre. Fontos változás, hogy a Rendelet kizárólag az önkormányzat közigazgatási területén lakóhellyel – és amennyiben tartózkodási hely van bejelentve, úgy kizárólag az önkormányzat közigazgatási területén tartózkodási hellyel - rendelkező kérelmezőkre terjed ki.

Az elmúlt évek, illetőleg időszakban tapasztaltak alapján elmondható, hogy a gazdasági-, és a szociális körülmények változásai is érintették a települési támogatások igénybevételének tendenciáit, személyi körét, módját, illetőleg körülményeit. A 2020. évi pandémiás körülményekre tekintettel új ellátások - pandémiás települési támogatás, internet támogatás - is bevezetésére kerültek, valamint a rendkívüli települési támogatás mértékének ("éves keretösszeg") az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-áról 57.000,-Ft összegről annak 300%-ára 85.500,-Ft összegre, veszélyhelyzetben 400% -ra (114.000,-Ft) történő emelése.

Soroksár Önkormányzata az alábbi feladatokat látja el:

a) Pénzbeli ellátások:

- rehabilitációs célú települési támogatás

- súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása
- helyi gyermeknevelési települési támogatás
- egészségügyi települési támogatás
- beiskolázási települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- születési települési támogatás
- időskorúak részére nyújtott települési támogatás
- temetési települési támogatás
- pandémiás települési támogatás
- internet támogatás
- rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)

b) Természetben nyújtott szociális ellátások

- lakásfenntartási települési támogatás
- adósságcsökkentési települési támogatás
- karácsonyi élelmiszercsomag (2020. évben pénzbeli ellátásként)
- köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítés
- gyermekétkeztetés szociális támogatása

c) Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és szociális alapszolgáltatások:

- Gyermek napközbeni ellátása
- Gyermekjóléti Szolgáltatás
- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás
- Családsegítés

d) Önkormányzat által biztosított szakosított ellátás:

- Időskorúak átmeneti ellátása

e) Ellátási kötelezettségen felül, önként vállalt feladat:

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Utcái szociális munka

f) Ellátási szerződés útján biztosított ellátások:

- Utcái szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)
- Gyermek átmeneti otthona
- Fogyatékos személyek nappali ellátása
- Családok Átmeneti Otthona (Magyar Vöröskereszt)

III/2. Pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokra vonatkozó aktuális adatok

a) *Rehabilitációs célú települési támogatás*

a 2015. március 1. napján bevezetett rehabilitációs célú települési támogatás minimális, de ugyanakkor rendszeres jövedelmet biztosított azoknak a nem foglalkoztatott aktív korú személyeknek, akik a Szocvtv. szerinti aktív korúak ellátását nem tudták igénybe venni, azonban a munkaerőpiacra valamilyen módon beintegrálhatóak lennének.

2020. évben 27 fő vette igénybe ezt a támogatást, akik közül 22 fő több mint 4 éve folyamatosan részesült ebben az ellátási formában. Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalata azt mutatta, hogy a rehabilitációs települési támogatás nem érte el azon normaalkotó célját, hogy az e támogatásban részesülők segítségére legyen abban, hogy áthidaló jövedelemforrást biztosítson arra az időszakra míg egészségi állapotuk javul és ismételten munkaviszonyt létesítenek, vagy az egészségi állapotuk jelentős további romlása miatt a leszázalékolásukat kezdeményezték. A támogatás mértéke havonta az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 99%-a, azaz bruttó 28.215,-Ft, melynek nagyságrendje nyilvánvalóan nem elegendő egy háztartás fenntartására, azonban e támogatásban részesülő kerületi ügyfélkör túlnyomó többsége alacsony szintű életszínvonal igénye mellett, rendszeres jövedelemként nem hat ösztönzőleg az ismételt munkavállalásra.

Rehabilitációs célú települési támogatásban 2019. évben átlagosan 32 fő részesült, éves szinten 9.970.395,- Ft összeg került kifizetésre. A 2020. évben átlagosan 23 fő részesült rehabilitációs célú települési támogatásban, így 7.507.773,- Ft összeg került kifizetésre.

A rehabilitációs célú települési támogatás oly módon került 2020. augusztusában kivezetésre, hogy a már megítélt támogatások a megítélő határozatban meghatározott jogosultsági ideig továbbra is folyósításra kerültek, illetőleg a folyamatban lévő igények a hatályos rendelkezéseknek megfelelően kerületek elbírálásra, de új kérelmet már nem lehetett benyújtani.

b) *Súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása*

A súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása a rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet szerint rokkantsági járadékban részesülő személyek esetében, havi rendszerességgel biztosított pénzbeli támogatás.

A támogatásra jogosult, aki rokkantsági járadékra jogosult, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, illetve aki egyedül él, és havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350 %-át. A támogatás mértéke havi 6 000,- Ft.

2019. évben 7 fő, 2020. évben 4 fő részére került megállapításra ez a támogatás.

c) *Helyi gyermeknevelési települési támogatás*

A helyi gyermeknevelési települési támogatás a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek családi környezetben történő ellátásának elősegítése érdekében biztosított rendszeres pénzbeli ellátás. A kérelem benyújtásától számított egy évre megállapítható rendszeres támogatás,

mely ellátás összege egységesítésre került a helyi rendeletben foglalt szabályozás alapján 12.000,- Ft/hó összegben, valamint a támogatás igénylésére vonatkozó jövedelemhatár megemelésre került oly módon, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetén 350%-át nem haladja meg.

2019.évben 16 gyermek, 2020. évben átlagosan 11 gyermek részére került megállapításra.

d) Egészségügyi települési támogatás

Az egészségügyi települési támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított rendszeres pénzbeli ellátás. Egészségügyi települési támogatás nem állapítható meg annak a kérelmezőnek, aki alanyi vagy normatív jogcímen közgyógyellátásban részesül.

Egészségügyi települési támogatásra jogosult az, aki szociálisan rászorult és a rendszeres gyógyító ellátásának költsége olyan magas, hogy azt létfenntartása veszélyeztetése nélkül nem képes viselni és alanyi vagy normatív közgyógyellátásban nem részesül, valamint ez irányú kérelme az illetékes szerv által elutasításra került.

A helyi rendelet újraalkotása során ezen támogatás vonatkozásában egyértelműen meghatározásra kerültek a gyógyellátás költségeinek igazolására vonatkozó szabályok. Az egészségügyi települési támogatás a kérelmezőt a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg, és egy évre kell megállapítani, ha a háziorvos/kezelőorvos által kiadott igazolás a betegség/kezelés várható időtartamára vonatkozóan 12 hónapnál rövidebb időszakot határoz meg, az egészségügyi települési támogatást erre az időszakra kell megállapítani azzal, hogy a támogatást az igazoláson feltüntetett hónap utolsó napjáig kell megállapítani. Az egészségügyi települési támogatás havi összege (2018.03.01-től) 8.000,- Ft.

Ezen támogatási forma éves költsége 2019. évben 16.672.000,-Ft volt, ami átlagosan 174 fő részére került megállapításra, 2020. évben 14.728.000,-Ft került kiutalásra, átlagosan 153 fő részére.

e) Beiskolázási települési támogatás

Beiskolázási települési támogatásban részesülhet az a nappali tagozaton tanulmányokat folytató kiskorú, vagy az a nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató nagykorú, legfeljebb 23. életévének betöltéséig, vagy az a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató nagykorú, legfeljebb 25. életévének betöltéséig, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult.

A támogatás igénylésére vonatkozó jövedelemhatár megemelésre került oly módon, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át, gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetén 350%-át nem haladja meg.

A beiskolázási segély évente egy alkalommal adható, melynek összege a rendeletmódosítás során megemelésre került, 5.000,- Ft/ tanuló összegről 10.000,- Ft/tanuló összegre.

2019. évben a támogatás 39 gyermek részére került megállapításra, melynek éves költsége 390.000,-Ft, 2020. évben 28 gyermek részére, összesen 280.000,-Ft összegű támogatás került kifizetésre.

f) Születési települési támogatás

A születési támogatás megállapításáról szóló 25/2013. (V.17.) önkormányzati rendelet beépítésével került újraszabályozásra a születési települési támogatás, figyelemmel az elmúlt évek tapasztalataira. Az Erzsébet utalvány kivezetésével 2019. január 1-jétől szükséges volt rendeleti szinten is szabályozni az ellátás formáját. A születési települési támogatás az újszülött gyermeket saját családjában nevelők részére, kiadásaik mérsékléséhez nyújtott egyszeri pénzbeli ellátás, melynek összege 50.000,-Ft/gyermek. A támogatás megállapítása iránti kérelem a gyermek születésétől számított 120 napon belül nyújtható be.

2019. évben 55 gyermek részére összesen 2.750.000,-Ft összegű támogatás, 2020. évben 49 gyermek részére összesen 2.450.000,-Ft összegű támogatás került megállapításra.

g) Időskorú személyek települési támogatása

Az idős korú személyek települési támogatása a szociálisan rászorult idős kort megélt személyek mindennapjainak megkönnyítésére nyújtott egyszeri, pénzbeli ellátás. Ezen ellátásra való jogosultsági feltételek kerületek újraszabályozásra, beépítésre. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezéseire figyelemmel beépítésre került egy jövedelemhatár, mivel szociális ellátás lévén ezt az ágazati jogszabály előírja.

Idős korú személyek támogatására jogosult az a kérelmező, aki a kérelem benyújtásának évében 75. életévét betölti, és aki legalább 2 éve állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik az önkormányzat közigazgatási területén és életvitelszerűen ott él, vagy soroksári állandó lakóhelye mellett az önkormányzat közigazgatási területén tartózkodási hellyel rendelkezik és életvitelszerűen bejelentett lakó- vagy tartózkodási helyén tartózkodik, valamint jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének húszszorosát. A támogatás mértéke egyszeri 10.000,-Ft évente.

2019. évben 1251 fő időskorú kerületi lakos részesült az ellátásban, összesen 12.510.000,-Ft összegben. 2020. évben 1240 fő részesült az ellátásban összesen 12.400.000,-Ft összegben.

h) Temetési települési támogatás

A Rendelet megalkotásakor új ellátásként került szabályozásra a temetési települési támogatás, ami a szociálisan rászorult személyek részére, hozzátartozóik eltemettetésére fordított költségeik mérsékléséhez nyújtott pénzbeli ellátás. Erre a célra korábban is lehetett támogatást igényelni rendkívüli települési támogatás formájában, a könnyebb kezelhetőség és az elmúlt évek tapasztalatai alapján célszerűbbnek tűnt egy külön ellátási forma létrehozása. Részletesen került meghatározásra, hogy az egyes temetési formáknál (hamvasztásos, koporsós temetés) mekkora költség számolható el, illetőleg mivel a temetés költségei

magasabb jövedelemnél is nagy terhet jelentenek a kérelmezőknek - ezért a rendkívüli települési támogatástól eltérően került meghatározásra az igénylésre vonatkozó jövedelemhatár. Ennek megfelelően temetési támogatásra az eltemető kérelmező akkor jogosult, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg családjában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét a 199.500,- Ft-ot, egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének nyolcszorosát a 228.000,-Ft

A támogatás megállapítása iránti kérelem a hozzátartozó elhalálzásának napjától számított 120 napon belül nyújtható be. A támogatás mértéke a temetés módjától került meghatározásra (koporsós temetés vagy hamvasztásos kegyeleti szolgáltatás került igénybevételre).

2019. évben 31 fő részére összesen 1.820.000,-Ft került kifizetésre. A 2020. évben 59 fő részére került megállapításra, összesen 2.530.000,-Ft összegben.

i) Rendkívüli települési támogatás

Eseti jelleggel nyújtott támogatás, azon kérelmező részére, aki egy előre nem látható esemény miatt, időszakosan vagy tartósan létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A támogatás igénylésére vonatkozó jövedelemhatár megemelésre került oly módon, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 230%-át, egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetén 280%-át nem haladhatja meg.

A támogatás összege :

a) Az igénylő és a vele közös háztartásban élő családtagjai számára az adott naptári évben nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át.

b) Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) időszaka alatt az igénylő és a vele közös háztartásban élő családtagjai számára a rendkívüli települési támogatás összege adott naptári évben nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át.

c) Az a) pontban foglaltaktól eltérően abban a naptári évben, amelyben az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó járvány megelőzése, magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében veszélyhelyzet elrendelésére kerül sor, az igénylő, és a vele közös háztartásban élő családtagjai számára a rendkívüli települési támogatás összege nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át.

A kérelmező és a vele közös háztartásban élő családtagjai számára 30 napon belül ismételt benyújtott kérelemre vagy hivatalból indult eljárásra rendkívüli települési támogatás nem állapítható meg.

2019.évben 1.007 fő igényelte a támogatást, részükre átlagosan 8.307,-Ft összegben került kifizetésre, összesen 8.365.430,-Ft összegben. 2020. évben 674 fő igényelte a támogatást, átlagosan 8.829,-Ft összegben került kifizetésre, összesen 5.951.000,-Ft összegben.

j) Pandémiás települési támogatás

Ez az új ellátási forma az élet-és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó járvány megelőzése, magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt került bevezetésre és szabályozásra, mely azon személy részére állapítható meg, aki az adott vészhelyzeti állapot kihirdetését megelőzően egybefüggően legalább 6 hónapig tartó, teljes napi munkaidőben foglalkoztatott munkaviszonyát a munkáltató felmondással megszüntette, és emiatt létfenntartása veszélybe került.

A pandémiás települési támogatásra azaz egyedülálló, egyedülélő, illetve család jogosult, akinek az egyfőre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át a 85.500,-Ft-ot.

A pandémiás települési támogatás mértéke havonta 57.000.- forint.

Pandémiás települési támogatásra az új munkaviszony létesítéséig, de legfeljebb a veszélyhelyzet megszűnése hónapjának utolsó napjáig jogosult a kérelmező.

A pandémiás települési támogatás családonként csak egy személy részére állapítható meg. 2020. évben kérelem ezen ellátási forma megállapítására 3 db kérelem érkezett.

k) Internet támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok segítése érdekében a kihirdetett veszélyhelyzet időszakára új „Internet” támogatás került bevezetésére 2020. október 15. napjától.

A kihirdetett veszélyhelyzet időszaka alatt internet támogatást az önkormányzat jegyzője által végleges határozattal megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok számára nyújt kiegészítő támogatást. A jogosultság abban az esetben állapítható meg, amennyiben a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145%-át.

Az internet támogatás mértéke havonta az internet-előfizetés havi díjának 100 %-a, de legfeljebb 5.000 Ft.

2020. évben kérelem ezen ellátási forma megállapítására nem érkezett.

l) Lakásfenntartási települési támogatás

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos villamosenergia és gázfogyasztás díjához– nyújtott rendszeres természetbeni ellátás.

A Rendeletben a lakásfenntartási támogatás igénylésére vonatkozó jövedelemhatár megemelésre került, továbbá a jogosultsági feltételek kerültek pontosításra a hatályos jogszabályokra, az elmúlt évek tapasztalataira, illetőleg a rendelet általános rendelkezéseinek módosulására. A támogatás mértéke havi 4 000,- Ft, mely összeget az érintett közüzemi

szolgáltatónak folyósítjuk. Lakásfenntartási támogatást ugyanazon lakás vonatkozásában csak egy jogosult részére állapítható meg függetlenül a lakásban élő személyek számától.

A lakásfenntartási támogatás egy évre kerül megállapításra.

2019. évben havonta átlagosan 83 fő részesült, 2020. évben havonta átlagosan 56 fő részesült ebben a támogatásban.

m) Adósságkezelési települési támogatás

A hatályon kívül helyezett 18/2013. (IV.19.) adósságkezelési szolgáltatásokról szóló önkormányzati rendelet rendelkezéseinek beépítésével került ez az ellátási forma újrászabályozásra. Az ellátás igénybevételének egyszerűsítése mellett, az ügyfelek ösztönzése volt a cél, hogy minél alacsonyabb adósság szint mellett forduljanak az önkormányzathoz.

Az Önkormányzata a szociálisan hátrányos helyzetbe került, de fizetőkészséget mutató személyek, családok lakhatással kapcsolatos adósságterheinek enyhítésére szolgáló támogatás. A szolgáltatás a közüzemi számlák alapján keletkezett tartozás rendezését szolgálja.

Az adósságkezelési települési támogatásra jogosult részére az Önkormányzat saját intézménye a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény útján adósságkezelési tanácsadást működtet, amelyen az adós köteles részt venni.

Az adósságkezelési támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az adósságkezelési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósság 75%-át és összege legfeljebb 300.000.- forint, azaz háromszázezer forint lehet. Az adósságkezelési támogatás igénylése esetén 25% önrész közüzemi szolgáltatónak történő befizetése mellett, 75%-os támogatás állapítható meg.

Adósságkezelési támogatásra való jogosultság megállapításának további feltételei, hogy a kérelmező adóssága meghaladja az 50.000.- forintot, de ne haladja meg a 400.000.- forintot (mely vezetékes gázdíj-tartozás, az áramszolgáltatási díjtartozás, a víz- és csatornahasználati díjtartozás, a szemétszállítási díjtartozás, önkormányzati lakás esetén a lakbér-tartozás és a közös költség hátralék díjtartozásra igényelhető) és egy szolgáltatónál legalább négy havi, vagy díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták.

Adósságkezelési települési támogatás 2019. évben 1 háztartás részére, 296.290,-Ft összegben került megállapításra, a 2020. évben nem érkezett kérelem.

n) Karácsonyi élelmiszersomag

Természetbeni juttatásként - kérelemre - karácsonyi élelmiszersomag adható a szociálisan rászorult kérelmezők részére nyújtott természetbeni ellátás. Az élelmiszersomag igénylésére vonatkozó kérelem minden év október 1. napjától november 2. napjáig nyújtható be. A veszélyhelyzet időtartama alatt a jogosultak egyszeri, készpénzben nyújtott támogatás formájában, 10.000Ft összegben, postai úton kapták az ellátást.

2019. évben 420 család részére került megállapításra, melynek költsége 3.985.800,-Ft. A 2020. évben természetbeni támogatás helyett 10.000,-Ft összegű pénzbeli ellátás került kiutalása 357 kérelmező részére, összesen 3.570.000,-Ft összegben.

o) Köztemetés

A köztemetés elrendelése esetén a Szocvtv. 48. §-ának szabályai szerint kell eljárni

*„48. § (1) A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha **

a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy

b) az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

(2) Az elhunyt személy elhalálozása időpontjában fennálló lakóhelye (a továbbiakban: utolsó lakóhely) szerinti települési önkormányzat a köztemetés költségét az (1) bekezdés szerinti önkormányzatnak megtéríti. A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított egy hónapon belül kell bejelenteni.

(3) Az elhunyt személy utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzat

a) a költségeket hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy

b) az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

(4) A települési önkormányzat a rendeletében szabályozottak szerint a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.

(5) Ha az elhunyt személynek utolsó lakóhelye nem volt, vagy az nem ismert, úgy a temetési költséget viselő önkormányzat a (3) bekezdés szerint jár el.”

A Rendelet lehetőséget biztosít bizonyos esetekben a köztemetés költségeinek megtérítése alóli részben vagy egészben történő mentesítésre.

Köztemetésre 2019. évben 22 fő esetében 3.411.521,-Ft-ot, a 2020. évben 27 fő esetében 5.893.956,-Ft összeget fordítottunk.

Méltányosság

Az ellátást megállapító szerv a Rendeletben szabályozott rendkívüli települési támogatást méltányosságból abban az esetben is megállapíthatja, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 450%-át, egyedülálló esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500%-át nem haladja meg. A kérelmezőnek a kérelem benyújtásával egyidejűleg hitelt érdemlően igazolnia kell, hogy tartósan beteg, és folyamatos szakorvosi kezelés alatt áll, ill. tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevel, vagy 30 egymást követő napot meghaladó táppénzt vesz igénybe saját vagy házastársa, gyermeke betegsége, balesete miatt végzett ápolás, gondozás okán, vagy szociális krízis okán, az ellátás hiánya a kérelmező és családja létfenntartását veszélyeztetné. A fentiekben felsorolt körülmények fennállásáról minden esetben a kérelemhez csatolt igazolások becsatolása szükséges.

Méltányosság adott naptári évben egy alkalommal gyakorolható.

2019. évben 7 kérelmező esetében 212.000,- Ft összegben, 2020. évben 9 kérelmező esetében 401.000,- Ft összegben került méltányosságból rendkívüli települési támogatás megállapításra.

p) Rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatás (vis maior)

Vis maior esetén károkat szenvedett magánszemélyek számára (továbbiakban: károsult) kárenyhítés nyújtása céljából, a lakhatás elemi körülményeinek megteremtése, a károsodott ingatlanok helyreállítása érdekében nyújtható vis maior támogatás (a továbbiakban: támogatás) igénybevételére, valamint az önkormányzati tulajdonban bekövetkezett kár mérséklésére szolgáló vissza nem térítendő támogatás. Mértéke a vis maior okozta károk igazolt költségének 50%-a, legfeljebb 300.000,- Ft. Az összeg felhasználását hitelt érdemlően igazolni kell.

A Rendelet megalkotása során a helyi igények figyelembevételével új ellátási formák bevezetése, a meglévő ellátások jogosultsági feltételeinek újraszabályozása történt meg. Az ellátások iránti igény folyamatos figyelemmel kísérése állandó feladat.

IV. Gyermekvédelmi ellátások

IV.1. Gyermekétkeztetés szociális támogatása

Önkormányzatunk az oktatási-nevelési intézményekben étkező gyermekek számára a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 20/2008. (IV. 25.) rendeletbe foglaltak alapján, a törvényes képviselő kérelmére támogatást nyújt.

12. sz. táblázat

Év	Fő	Összeg
2019	23	1 120 842
2020	7	425 483

Forrás: Szociális és Köznevelési Osztály

A csökkenés legfőbb oka az ügyfelek elmondására alapozva, hogy az ügyfeleknek kellemetlen a munkáltatótól jövedelemigazolást kérni. Ez pedig elengedhetetlen a jogosultság vizsgálata miatt.

IV.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján (továbbiakban: Gyvt.) a szülő, más törvényes képviselő kérelemre megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való

jogosultságát, illetve a hátrányos helyzetének vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A Gyvt. 19. §-a értelmében

„A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,*
- b) a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,*
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.*

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és*
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.*

*20/A. § (1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága **

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,*
 - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel*
- alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.*

*(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján **

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,*
 - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel*
- emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.*

20/B. §(1)-(2)

(3) A kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka.

*(4) * A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága*

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett -*
 - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett -*
- pótlékot folyósít.”*

Tárgyév augusztus 1-jén, valamint tárgyév november 1-jén fennálló jogosultság esetén, 6000,- Ft alapösszegű a támogatási összeg, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultág esetén 6500,-Ft emelt összegű a pénzbeli támogatás.

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145%-át, ha a gyermeket egyedülálló szülő, vagy más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt-ben foglalt feltételeknek. Ha gyermek családban él az egy főre jutó jövedelem határa az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát vagy együttesen az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését.

2019. évet megelőzően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó természetbeni támogatást, normatív támogatás, Erzsébet utalvány formájában kellett biztosítani tárgyév augusztus 1-jén és tárgyév november 1-jén jogosultak részére. 2019-évre az Erzsébet utalvány megszűnt, a támogatás készpénzben került kiutalásra.

9. sz. táblázat

Év	Család	Érintett kiskorú
2019	116	211
2020	77	135

Forrás: Szociális és Köznevelési Osztály

IV.3. Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A Gyvt. értelmében **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei. **Halmozottan hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, akinek esetében a fenti feltételek közül (törvényes képviselő alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatása, elégtelen lakókörülmények) közül legalább kettő fennáll.

10. sz. táblázat

Év	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2019	79	1
2020	89	3

Forrás: Szociális és Köznevelési Osztály

IV.4. Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a Gyvt. alapján a bölcsődében, mini bölcsődében, bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az iskolásoknak a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, továbbá az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként, az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Soroksár Önkormányzata fenti kötelezettségének minden évben eleget tesz. Az étkeztetést saját intézményén keresztül -Szociális és Gyermekjóléti Intézmény- nyújtja. 2019., 2020. évben az alábbi táblázat szerint alakult az igénybevétel.

11. sz. táblázat

Év	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
2019	5	17	0	10
2020	4	10	2	1

Forrás: Szociális és Köznevelési Osztály

V. Szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások

Soroksár lakossága részére biztosított, a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátások igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról külön önkormányzati rendeletet alkotott a Képviselő-testület.

a) *Étkeztetés (SZGYI)*

Soroksár Önkormányzatának Szociális és Gyermekjóléti Intézménye (továbbiakban: SZGYI) Gondozószolgálatán keresztül biztosítja napi egyszeri meleg étkezést heti 5, illetve 6 napon keresztül azoknak a rászoruló személyeknek, akik önmaguk számára tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. A székhelyen és telephelyen vehető igénybe a szolgáltatás, a Grassalkovich út 104. és a Nyír utca 22. szám alatt.

Mindkét konyhából lehetőség van saját elvitelre, házhoz szállításra. Helyben fogyasztásra a Grassalkovich út 104. szám alatt található ebédlőben van lehetőség, kizárólag az idősök nappali ellátását igénybevevők részére.

2020. évben a szociális étkeztetésben 11.856 adag került kiosztásra (Grassalkovich út 104. és Nyír utca 22.). Ebből helyben fogyasztással: 97 adag, elvitellel: 1.002 adag, kiszállítással: 10.757 adag jutott el a szolgáltatást igénybe vevőkhöz.

b) *Házi segítségnyújtás (SZGYI)*

A házi segítségnyújtás során az igénybevevő önálló életvitelének fenntartása, szükségleteinek megfelelő kielégítése lakáson és lakókörnyezetben történik. Az igénybevevők a 70-90 éves

korosztályból kerülnek ki, akik tartós betegségük miatt önellátásra képtelenek, vagy részben képesek és a számukra megállapított gondozási szükségletük alapján személyes gondozásra, vagy szociális segítségre szorulnak.

2020. évben 2019. évhez képest az új ellátottak száma több mint a duplájára emelkedett, a megszűntek száma pedig közel a felére csökkent. Ez azt mutatja, hogy a kerületben élő idős emberek bizalommal fordulnak az intézményhez és egyre inkább mernek segítséget kérni az ellátásukhoz.

2020. évben a szociális segítségben részesültek havi átlagos létszáma 4 fő, a személyi gondozást igénybe vevők száma: 17 fő.

c) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (SZGYI)

A szolgáltatás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A szolgáltatást igénybe vevő biztonságérzetének erősítése a feladat anélkül, hogy a gondozónő napi 24 órában mellette állna, továbbá ha szükséges a helyzetnek megfelelő, gyors segítséget kap. Biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, valamint a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét. Szükség esetén további, az egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését. A fizetendő térítési díj az igénybevevő jövedelmének 1%-a.

A kerületben a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében 50 személyhívó készülék kihelyezésére van lehetőség.

2020. évben a szolgáltatást 29 fő vette igénybe (28 kihelyezett készülék - egy esetben házaspár igényelte a készüléket). Segítségnyújtást igénylő riasztás 14 alkalommal történt (33 téves jelzés történt meg).

d) Idősek nappali ellátása (SZGYI)

Az idősek nappali ellátása XXIII. kerületi lakóhellyel rendelkező, önmaguk ellátására részben képes időszerűakat hivatott szolgálni. A klubtagok részére a szolgáltatás lehetőséget biztosít a napi kétszeri étkezésre, társas kapcsolatok kialakítására, szabadidejük hasznos eltöltésére, alapvető higiénés szükségletek kielégítésére. Cél a családi gondoskodás pótlása szociális és mentális segítségnyújtás révén, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, az egyedüllétük megszüntetése/enyhítése. A szolgáltatás biztosításával javulhat az egyén életminősége, a közösséghez való tartozás érzése által megelőzhető az izoláció.

A nyitvatartási idő - a helyi igényeknek megfelelően - hétfőtől péntekig 8.00-tól 16.00-ig került meghatározásra.

A Grassalkovich út 104. szám alatt működő idősök nappali ellátása keretén belül a fenntartó többlétszolgáltatásként a napi 8 órás nyitvatartás miatt a klubban tartózkodó ellátottak számára, igény szerint napi kétszeri (tízórai, uzsonna) étkezést biztosít. Az étkezések igénybevétele nem kötelező, külön-külön is igénybe vehetőek, továbbá a napi egyszeri meleg étel helyben fogyasztása is lehetséges. A nappali ellátás heti 5 nappal, 32 engedélyezett férőhellyel működik. A nehezen közlekedő idős emberek az intézmény gépjárműjével szállítják a klubba.

Kérés esetén a Klubban a klubtagok részére lehetőség van a tisztálkodásra, valamint a személyes ruházat tisztítására.

A következő szolgáltatásokat, tevékenységeket látják el: igény szerint meleg étel biztosítása, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátáshoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése. A szolgáltatás jogszabályi feltételei között szerepel az idősök napközbeni pihenését szolgáltató helység biztosítása.

e) *Utcai szociális munka (Alfa Karitatív Egyesület)*

Tevékenységük részletezése a Konceptió 39-40. oldalán olvasható.

f) *Időskorúak átmeneti ellátása (SZGYI)*

A szolgáltatás átmenetileg, ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy éves időtartamra teljes körű ellátást biztosít a Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező időskorúaknak, valamint azoknak a 18. életévüket betöltött beteg személyeknek, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni és egészségi állapotuk rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. Kerületünkben a gondozóház 10 engedélyezett férőhellyel működik.

Az elhelyezés éjszakai és nappali tartózkodásra alkalmas 1-2-3-4 ágyas szobákban történik, melyhez közösségi együttlétre alkalmas társalgó kapcsolódik. Az étkeztetés az épületben található étkezőben zajlik, mely a gondozóházból könnyen megközelíthető. A személyi tisztálkodáshoz nemenkénti zuhanyozó, illemhely áll rendelkezésre. Az épületben orvosi és nővérszoba is található.

2020. év december 31-én a Gondozóháznak 6 lakója volt.

g) *Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások (SZGYI)*

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Szociális és Gyermekjóléti Intézménye biztosítja kerületünkben a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Család-és Gyermekjóléti Központ és Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működtetésével. A

szolgáltatás célja az egyén, illetve a családok működőképességének fenntartása, helyreállítása, a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A szolgáltatások igénybevétele térítésmentes.

➤ **Család-és Gyermekjóléti Központ**

A Szociális és Gyermekjóléti Intézmény önálló szakmai és szervezeti egységeként működik a Család-és Gyermekjóléti Központ. A Család- és Gyermekjóléti központ látja el a *Gyvt. 40/A. §-a* szerinti feladatokat. A szolgáltatások igénybevétele térítésmentes. Az önkéntes igénybevétel mellett hatóság is kötelezheti a családot együttműködésre.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységen túl, a Központ speciális szolgáltatásként biztosítja a jogi tájékoztatásnyújtást és a pszichológiai tanácsadást, továbbá:

- a családterápiát (a családi működési zavarok okainak felderítése, javítása)
- a mediációt (közvetítés családi konfliktushelyzetben)
- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot (a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása, szükség esetén megfelelő segítség mozgósítása),
- a kapcsolattartási ügyeletet (a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása – gyámhivatal vagy bíróság által szabályozva),
- az utcai szociális munkát (magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése),
- az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet (a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak).
- szociális diagnózis készítését (a család helyzetének átfogó vizsgálata alapján készül el az igénybe venni javasolt szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózis)
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység ellátása.

A központ speciális szolgáltatásait 2019-ben **194 fő** vette igénybe, a gyermekvédelmi hatósági tevékenységhez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységet pedig **206 fő**, míg 2020-ban a speciális szolgáltatásokat **198 fő** vette igénybe, a gyermekvédelmi hatósági tevékenységhez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységet pedig **231 fő**.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat (SZGYI)

A Szociális és Gyermekjóléti Intézmény önálló szakmai és szervezeti egységeként működik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39-40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szocvtv. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes és térítésmentes, de bizonyos esetekben hatósági döntés is kötelezheti az egyént, illetve a családot együttműködésre.

Szolgáltatások:

- segítségnyújtás szociális, életviteli és mentálhigiénés problémák kezelésében, krízishelyzetek megelőzésében, a kialakult krízishelyzet megoldásában
- a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése
- a gyermek családjában történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, illetve a már fennálló veszélyeztetettség megszüntetése
- a válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatása az általa igénybe vehető támogatásokról
- adósságkezelési tanácsadás
- információnyújtás
- álláskeresési tanácsadás
- ügyintézésben segítségnyújtás
- adományközvetítés
- szabadidős programok szervezése

A szolgáltatásokat 2019-ben **410 fő (233 család)** vette igénybe, ebből **95 fő (39 család)** együttműködési megállapodás alapján., míg 2020-ban **447 fő (228 család)** vette igénybe a szolgáltatásokat, ebből **114 fő (41 család)** együttműködési megállapodás alapján.

h) Gyermek napközbeni ellátása

Soroksáron a Szociális és Gyermekjóléti Intézményen belül önálló szakmai egységként működik a bölcsődei ellátás.

A Gyvt. 42. § (1) „A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.”

Feladata a három éven aluli gyermekek gondozása, nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, családgondozók és a gyámhivatal is.

2020. évben a Bölcsőde biztosította a kerületben a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását 56 férőhelyen. 50 fő gyermek jelentkezését fogadták az évben, összesen 83 fő gyermek napközbeni ellátását biztosította az ellátás az év folyamán. A bölcsődében az év folyamán 3 fő sajátos nevelési igényű, 3 fő tartósan beteg gyermek és 1 fő hátrányos helyzetű gyermeket gondoztak.

2020. december 31-én, várólistán lévő gyermekek száma 10 fő volt.

A várólistán lévők többségét, a gondozási év folyamán tudja fogadni az intézmény. A két év alattiak esetében nagyobb a várakozási idő. A 2 év feletti gyermekeknél gyorsabb a bekerülés, közülük többen mennek óvodába 3. életévük, illetve szobatisztaságuk elérését követően.

A kerületben a bölcsődei férőhelyek bővítésére van igény, ami akár a csoportok számának növelésével (ami újabb helyiségek kialakításával/bevonásával jár), vagy új bölcsőde kialakításával valósulhat meg.

Szolgáltatásbővítésként a jövőben el kell gondolkodni játszócsoport szervezésén (az otthon levő gyermekek számára), baby-hotelt, baba-mama klubot, időszakos gyermekfelügyeletet, melyekkel az intézmény szolgáltatásai szélesedhetnének és különlegesebb igényeket is elláthatnának, akár térítés ellenében is.

A bölcsőde rendszeresen szervez nyílt napokat is, ahol a gondozásban résztvevők együtt örülnek a szülővel a gyermekek örömeinek: gyermeknap, télapó ünnepség, óvodába menők búcsúztatója. A hétköznapiakat pedig a különböző programokkal színesítik.

VI. Budapest Főváros Kormányhivatala XXIII. kerületi Kormányhivatala Hatósági és Gyámügyi Osztály tevékenysége

Budapest Főváros Kormányhivatala XXIII. kerületi Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztály (a továbbiakban Hatósági és Gyámügyi Osztály) tájékoztatása szerint a gyermekek esetében a veszélyeztetettség a különböző korosztályokban más-más formában jelentkezik. 0-6 éves kor

között elsősorban a szülő magatartása, életvezetése, életkörülményei okozzák, mely a gyermekeknél ellátatlanság formájában jelentkezik, illetve magatartási zavarokban nyilvánul meg. Ha a probléma hosszabb távon fennáll, nagyobb korban mindezekhez társulhat a gyermek kialakuló és aktívabban megnyilvánuló személyisége, önállósodási törekvései, melyek a szülő akaratával ütközhetnek. Továbbá új veszélyforrások jelenhetnek meg, például a drog. A veszélyeztetettség megszüntetését a gyermek – szülő kommunikációját, egymás megértését segítő családterápia, mediáció, pszichológiai szolgáltatás segíthetné többek között.

2019. évben 14 fő, 2020. évben 5 fő, kiskorút vett védelembe a gyámhivatal.

2019. évben nem történt nevelésbe vétel.

2020. évben 4 fő kiskorú nevelésbe vételére került sor. Egy esetben a gondnokolt szülő ismeretlen helyen tartózkodása miatt, két esetben szülői elhanyagolásból adódóan került erre sor, egy intézkedés oka a szülői bántalmazás, lakhatás hiánya volt.

2019. évben 4 kiskorút érintett a kerületben ideiglenes hatályú elhelyezés, 2 gyermeket gyermekotthonban, 1 gyermeket nevelőszülőnél, 1 gyermeket pedig nagyszülőnél helyezett el a gyámhivatal. Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során 1 esetben az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntette és védelembe vételt rendelt el, 1 esetben bírósági pert indított harmadik személynél (nagyszülőnél) történő elhelyezés iránt, 2 ügyet illetékesség hiánya miatt áttett az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára illetékes gyámügyi osztályhoz.

2020. évben 9 kiskorút érintett a kerületben ideiglenes hatályú elhelyezés, 6 gyermeket gyermekotthonban, 2 gyermeket nevelőszülőnél, 1 gyermeket különélő másik szülőnél helyezett el a Hatósági és Gyámügyi Osztály. Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során 5 gyermeket nevelésbe vett, 3 gyermek esetében pedig az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntette, és 1 ügyet illetékesség hiánya miatt áttett az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára illetékes gyámügyi osztályhoz.

2019. évben 3 gyermek, 2020. évben 13 gyermek került gyermekvédelmi szakellátásba.

2019. évben 1 fő kerületi gyermek, 2020. évben 2 fő kerületi gyermek került nevelőszülőhöz.

Különböző korosztályokban a veszélyeztetettség más-más formában jelentkezik, háttérben különböző okok húzódnak meg.

Kisebb korban (0-6 év) a gyermekek veszélyeztetettségét továbbra is elsősorban a szülő magatartása, életvezetése, életkörülményei okozzák, mely a gyermeknél "tünetként" ellátatlanság formájában jelentkezik, illetve más magatartási zavarokban nyilvánul meg. Az ellátatlanság pedig a kiszolgáltatott gyermekekre akutabb veszélyt jelent, mint a viselkedészavar.

Az idősebb korosztálynál a szülői kontroll hiánya, az érzelmi elhanyagolás a kisebb szabálysértéseket, a drog kipróbálását, az igazolatlan hiányzások megnövekedését vonja maga után. A világjárvánnyal járó bezártság további pszichés nehézségeket okozott a gyermekeknél a vizsgált időszakban.

A veszélyeztettség megszüntetését a gyermek és szülő kommunikációját, egymás megértését segítő családterápia segítené, mely szolgáltatás egyelőre nem érhető el a kerületben. A házi gyermekfelügyelet megszervezése, valamint a bölcsődei férőhelyek bővítése jelentene még segítséget a sok gyermeket gondozó családoknak.

A Hatósági és Gyámügyi Osztály tájékoztatása szerint 2019. december 31-én cselekvőképességet érintő gondnokság alatt állók száma 61 fő volt, 2020. december 31-én 58 fő. Ez nem jelent jelentős változást. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénnyel bevezetett támogató kirendelésére a bíróság határozata alapján, vagy a segítségre szoruló saját kérésére, 2019. évben 1 fő segítségre szoruló személy kérte támogató kirendelését, 2020-ban nem került sor támogató kirendelésére.

A kerületben egy fő hivatásos gondnok működik. 2019. december 31-én 21 gondnokoltnak, 2020. december 31-én 18 gondnokoltnak volt hivatásos gondnoka.

A gondnokság alatt álló személyek elhelyezése az összlétszámhoz képest közel azonos mértékben oszlik meg. 2019. december 31-én tartós bentlakásos intézményben 18 fő vér szerinti családjának körében 24 fő, saját otthonában 19 fő élt. 2020. december 31-én tartós bentlakásos intézményben 21 fő, vér szerinti családjának körében 20 fő, saját otthonában 17 fő élt.

Továbbra is sok kerületünkben az életközösséget megszakító párok száma. Az életközösség megszűnésével már nem csak a szülők, hanem a nagyszülők is egyre többször keresik fel a gyámhivatalt pszichés problémákkal. Számukra nem biztos, hogy hatósági intézkedésre lenne minden esetben szükség. Ha a Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított egy fő pszichológus megsegítése mellett a szülők szükség esetén mediátor segítségét is igénybe vehetnék a kerületben, sokszor a hatóság bevonása nélkül is rendeződhetnének a családi viszonyok. Továbbra is probléma - az addiktológiai szolgáltatás megszűnését követően - a sok alkohol- és drogfüggő ember ellátása, akiknek igen súlyos pszichés problémáik vannak. Az ő kezelésükre a jelenlegi Család- és Gyermekjóléti Központ struktúrája továbbra sem alkalmas.

VII. A hajléktalanok helyzete

A Szocvtv. szerint hajléktalan az, aki bejelentett állandó lakóhellyel nem rendelkezik, kivéve, ha bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás. Továbbá hajléktalan az is, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

Hajléktalan személyek ügyében az az illetékes szociális hatáskört gyakorló szerv jogosult eljárni, amelynek területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyként megjelöli.

Kerületünkben a Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállása Soroksár 1. telephelye, és a Soroksár 2. telephelye 1 évre biztosít szállást a rászorulóknak, mely 1 évvel hosszabbítható. Az elhelyezés 2-5 ágyas szobákban történik, ágynemű, zárható szekrény

biztosított, illetve tisztálkodási, mosási, főzési és ételmelegítési lehetőséggel is rendelkeznek. Az ott lakók vendéget is fogadhatnak. A telephelyenként 150 férőhelyet, krízis időszakban, azaz november 1 - április 30. között, 45 fő időszakos férőhellyel bővítik. A térítési díj összeg a krízis időszak kivételével minden lakó számára egységesen kerül megállapításra. 2020. májusáig 11.000,-Ft/hónap volt, azonban 2020. májusától napi térítési díj kerül megállapításra, melynek összege 370,-Ft/nap, az első 30 nap ingyenesen biztosított.

a) A Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 1. telephelyén a Szálló kihasználtsága 2019-2020 évben

Pontos demográfiai kimutatásuk nincs a náluk lakó hajléktalanokról, tehát nem áll rendelkezésre olyan adatbázis, amely alapján pontos adatokat tudtak volna közölni. Közlésük alapján az alábbiakban feltüntetett számok és arányok hozzávetőlegesek.

- A szálló 150 férőhelyes, amely a téli "krízis" időszakban kibővül 45 ún. időszakos férőhellyel, minden év november 1-től következő év április 30-ig. Az időszakos férőhelyen jellemzően csak férfi hajléktalanok laknak.
- Jelenleg 58 fő olyan lakó van, akik már minimum 2019 óta laknak a szállón, vagyis kb a lakók 40%-a stabilnak mondható.
- A női férőhelyeink száma az összlétszámhoz viszonyítva 30%, ez alapján lehet számolni a nemek arányával, így hozzávetőlegesen 41 férfi és 17 nő lakó száma.
- A nyugdíjas korú vagy idősebb lakók aránya átlagosan 35-40%, azaz hozzávetőlegesen 23 fő.
- Lakók iskolai végzettsége jellemzően alacsony, kb. 65-70% a – átlagosan kb. 40fő - 8 általánost végzettek száma.
- Megváltozott munkaképességű lakók száma jelenleg kb. 35 fő.
- Gondnokság alatt álló lakók száma jelenleg 3 fő, ebből egy fő 2019-ben már ott lakott, 1 fő 2020-ban, egy fő 2021-ben költözött be.
- A szálló lakóinak jelenleg kb. 75% dolgozik vagy dolgozott a közelmúltban valamilyen formában.
- A nappali melegedőt igénybevevő lakók számát nem lehet megbecsülni sem.
- Az átlagosan a szállón eltöltött időről nem áll rendelkezésre adat.
- A 2020-as évben a járványhelyzet okozta új szabályozások miatt (PCR teszt, mint feltétel a szállás igénybevételéhez) a létszám kb. 10-15%-kal csökkent az átmeneti részlegen. A korábban említett téli krízis férőhelyek kihasználtsága pedig csak 10-15%-os volt. Meg kell azonban jegyezni, hogy ez utóbbira az igény - az elmúlt 4-5 év tendenciáját figyelve - fokozatosan csökkent. Amíg 2015-ben már november elsején megtelt a 45 fős időszakos részleg, addig 2019-ben fél év alatt sem ére el a 30-35 fős kihasználtságot.
- 2019-ben 162 fő került felvételre, ebből 90-en még abban az évben kiköltöztek. A 2020-as évre pontos adat nem áll rendelkezésre, de az arány hasonló lehet. Általánosságban elmondható, hogy az utóbbi években megnövekedett a ki- és beköltözések száma. Korábban lakóik nagyobb része stabilan a szállón lakott évekig.

A Baptista Integrációs Központ Hajléktalanok Átmeneti Szállás 2. telephelyén a Szálló kihasználtsága 2019-2020 évben

Év	Bentlakó személyek száma		Összesen	Szállón töltött átlagos idő (hónap)	
	Férfi	Nő		Férfi	Nő
2019	145	51	196	25	33
2020	127	52	179	28	35

Forrás: Baptista Integrációs Központ

Iskolai végzettség szerinti megoszlás 2019-2020. évben:

Az Intézmény közlése szerint éves bontásban nem tudják közölni az iskolai végzettségeket, mivel több olyan lakó is van/volt, akik adott évben érkeztek és távoztak is, így nem fedné le az érkezettek és távoztak számát. Viszont százalékos arányukat meg tudták határozni, az alábbiakban leírtak szerint:

- végzettség nélküli: 2 %
- alapfokú végzettségű: 83 %
- középfokú végzettséggel rendelkezők: 13 %
- felsőfokú végzettséggel rendelkezők: 2 %.

Megváltozott munkaképességű lakók száma 2019-ben összesen 55 fő volt, ebből 33 férfi, 22 nő volt. 2020-ben összesen 55 fő volt, ebből 34 férfi, 21 nő volt.

Részleges vagy teljes gondnokság alatt lévő lakók száma az elmúlt 2 évet tekintve összesen 7 fő, 4 férfi, 3 nő volt.

A munkát végző személyek száma 2019-ben 49 férfi, 18 nő, 2020-ban 35 férfi és 11 nő.

Számszerű adat nem áll rendelkezésükre arról, hogy hány lakó vette, veszi igénybe a nappali melegedők szolgáltatásait.

Megjegyzésként leírható, hogy a hajléktalan szállón ellátottak életkora jellemzően magas, a jelenlegi lakók átlag életkora a nőknél 63 év, a férfiaknál 59 év.

b) A Kéznyújtás a Rászorultakért Közhasznú Alapítvány Hajléktalanok Átmeneti Szállásán üzemel egyrészt a nappali melegedő: mely minden nap 70 fő részére nyújt hidegételkészítést, (zsíros kenyér, tea, kávé) valamint pihenésre, tisztálkodásra lehetőséget. Nappali melegedőben lehetőség van álláskeresőre, ezzel összefüggésben telefonálási lehetőségre, valamint internethasználat is lehetséges.

Az átmeneti szálló: 50 fő részére nyújt szálláslehetőséget, egy évre (mely hosszabbítható), térítési díj ellenében. Jelenleg a térítési díj összege: 12.000,- Ft/hó. A szállón lehetőség van a pihenésre, tisztálkodásra. A szobák televíziókészülékkel és hűtőszekrényvel felszereltek. Jellemzően 4-6 ágyas elhelyezést tudnak biztosítani.

A 2019. évben átlagosan 85 fő szállt meg az átmeneti szállón. Az igénybevevők közül 25 fő alacsony végzettséggel rendelkezett. 2019. évben a lakók közül 9 főnek volt bejelentett

munkaviszonya, nem bejelentett valamint alkalmi munkát viszont a lakók közül összesen 17 fő vállalt. Megváltozott munkaképességű személyek száma 2 fő, a lakók közül 21 fő nyugdíjas.

A 2020. évben átlagosan 88 fő szállt meg az átmeneti szállón. 20 fő rendelkezett alapfokú végzettséggel. 2020. évben a lakók közül 9 főnek volt bejelentett munkaviszonya, nem bejelentett valamint alkalmi munkát a lakók közül összesen 16 fő vállalt. A megváltozott munkaképességű személyek száma 3 fő, a lakók közül 17 fő volt nyugdíjas.

A hajléktalanok nappali melegedőjét napi szinten 2019-ben 47 fő, 2020-ban 42 fő vette igénybe átlagosan és tekintve, hogy jórészt visszatérő személyekről van szó, az igénybe vevők számának megállapítása személyre lebontva nem lehetséges.

c) Az Alfa Karitatív Egyesület Utcai Gondozó Szolgálata 2006 óta látja el Budapest Főváros XXIII. kerület közigazgatási területén az állandó jelleggel itt tartózkodó, illetve a csak időszakosan itt tartózkodó hajléktalan, illetve a hajléktalanság küszöbén álló személyeket, családokat. Feladataikat munkanapokon végzik, napi hat órát közterületen töltött, napi kettő órában pedig irodai feladatokat látnak el. Téli időszakban az utcai szociális munkát 16 órától 22 óráig biztosítják közterületen.

A gondozotti létszám mérsékelt csökkenést mutat az előző évekhez képest. 2020 januárjában az ellátás 68 fővel indult december 31-én 66 főt gondoztak. Év közben 31 főt vettek nyilvántartásba felderítő munka, illetve a lakosságtól, hatóságoktól érkező bejelentés alapján. Év közben a Hősök terén hosszabb ideig tartózkodó 2 főnek több alkalommal is, az átmenetileg a Hősök terén tartózkodó további 2 főnek 1-1 esetben krízisintervenciót nyújtottak.

A decemberi létszám nemek szerinti megoszlása: női gondozott 27 fő, férfi gondozott 39 fő. Az átlagéletkor 50 év.

Az utcai életmód felszámolása kiemelt feladatuk. 2020-ban 11 főt sikerült bejuttatniuk hajléktalan szállóra. Közülük 2 főt több alkalommal is elhelyeztek, de beilleszkedési problémák miatt hamar megszűnt intézményi jogviszonyuk. A Szolgálat együttműködik több szállást nyújtó intézménnyel

(BMSZKI intézményeivel, Oltalom Karitatív Egyesülettel, Baptista Integrációs Központ telephelyeivel, a Kéznyújtás a Rászorultakért Alapítvánnyal, a Budapest, VI. ker. Szobi utca 3. szám alatti intézménnyel). Együttműködési megállapodást kötöttek a Menhely Alapítvány Diszpécserszolgálatával. Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Szociális és Köznevelési Osztályával, valamint a Rendészeti Osztály közterület felügyelőivel és a Polgárőrséggel az együttműködés magas szinten működött a közterületen tartózkodók felkutatásában, krízishelyzetek megoldásában.

A Szolgálat pályázaton elnyert gépkocsival járja a területet, útvonal terv alapján mindenkire eljutnak a hét folyamán legalább egy alkalommal. Orvosi vizsgálatra, felvételi beszélgetésre, szálláshelyre szállításról is gondoskodnak.

Finanszírozási szerződésben rögzítettek alapján részesülnek támogatásban. 2020-ban 10 alakkal kaptak a lakosságtól adományt. Leginkább ruhaadományt, ágyneműt, törölközőt stb. Decemberben heti két alkalommal adományozók jóvoltából élelmiszert osztottak.

Kórházba került ügyfeleiket kórházi csomaggal látják el, akiknek az állapotáról a veszélyhelyzet idején csak telefonon érdeklődhettek.

A 2020-as évre rányomta a bélyegét a Covid-19 vírus okozta világjárvány. Napi munkavégzésük során óvatosabbak, körültekintőbbek voltak. Saját maguk, valamint klienseik védelme érdekében a higiéniai szabályok fokozott betartása kiemelt céljuk volt. Ügyfeleik részére tájékoztató anyagot készítettek a vírus jelenlétéről, a betegség tüneteiről, a távolságtartás fontosságáról. Az adományba kapott maszkokat kiosztották ügyfeleik számára. Ebben az időszakban heti több alkalommal is felkeresték őket, illetve a telefonnal rendelkezőkkel telefonon is tartották a kapcsolatot.

Mivel a kliensek többsége járatlan hivatali ügyek intézésében, 49 esetben segítettek, volt akinek több alkalommal is. (Rendszeres pénzellátás megállapítása, felülvizsgálata, közgyógyellátással kapcsolatos ügyeik, nyugdíj megállapítása iránti kérelmek kitöltésében segítségnyújtás). Rendkívüli települési támogatás megállapításához 4 fő részére javaslatot és igazolást állítottak ki hajléktalanságukról. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot 97 esetben 50 fő részére kérelmezték. Klienseik munkaerőpiacra való bekerülésének lehetősége igen csekély, 7 fő rendelkezett bejelentett munkaviszonnyal, 10 fő alkalmi munkából származó jövedelemből, többségük guberálásból, kukázásból, lomizásból tartja fenn magát.

Az Alfa Karitatív Egyesület Utcai Gondozó Szolgálatja jelenti kliensek többsége számára a társadalommal való kapcsolattartást, odafigyelést. Ezért a Szolgálat bizalmi kapcsolat kialakítására törekszik, mellyel kirekesztettség érzésüket próbálják csökkenteni.

VIII. A bűnelkövetőkkel, valamint szabálysértőkkel kapcsolatos statisztikai adatok, a kerületi rendőrség prevenciók tevékenysége, Kábítószer Egyeztető Fórum

A Budapesti Rendőr-főkapitányság XX-XXIII. kerületi Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint 2019. évben a Budapest XXIII. kerület területén elkövetett bűncselekmények száma 470 db volt, ez a szám 2020. évben 429-re csökkent. A bűncselekményeket a nyomozáseredményességi mutató szerint 2019-ben 43,6 %-ban, míg 2020-ban 50,9 %-ban derítették fel, ami növekvő tendenciát mutat.

Külön bűncselekményi kategóriákra lebontva – különös figyelemmel a 14 db, kiemeltként kezelt bűncselekményre - a felderítettség a 2019 évhez képest 2020-ra 3%-os növekedést mutat.

A 2019., illetve 2020. évi szabálysértési eljárások statisztikai adataival kapcsolatos tájékoztatásuk alapján, a fő szabály szerint a szabálysértési eljárás lefolytatására a szabálysértő lakóhelye szerint illetékes hatóság az illetékes, függetlenül attól, hogy a szabálysértést hol követte el. Így arra vonatkozó kimutatásuk nincs, hogy Budapest XXIII. kerület területén hány és milyen típusú szabálysértést követtek el.

A bűncselekmények elkövetőinek nemére, életkorára, foglalkozására és iskolai végzettségére vonatkozóan – 2019. és 2020. évben keletkezett folyamatban lévő eljárásokra – hiteles adatot nem tudtak szolgáltatni, azt csak az eljárások lezárását követően az ENyÜBS statisztikai nyilvántartás adatai szerint lehetséges.

A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek iskolai végzettségre, egyéb életkörülményekre vonatkozó adatokra nem kötelesek válaszolni, így ezzel kapcsolatosan sem rendelkeznek statisztikai adatokkal.

A bűncselekmények, illetve a szabálysértések megelőzése céljából elsősorban az időskorúak, ill. az óvodai nevelésben részesülő, valamint az általános és középiskolás korú fiatalok részére a sértetté válás megelőzése érdekében szervezett programok szerepe kiemelkedő.

Kábítószer Egyeztető Fórum

A Képviselő-testület 95/2016. (III.16) határozatával döntött a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) létrehozásáról az állampolgári jogok országos biztosa javaslatára.

A KEF célja, hogy helyi szinten összehangolja a közösség és az együttműködés, a megelőzés és gyógyítás, a rehabilitáció és a kínálatcsökkentés szervezeteinek és intézményeinek munkáját, egységes szakmai és módszertani stratégiák kidolgozásával. Esélyteremtés arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a szerhasználat visszaszorítására. Egészségügyi, szociális és jogi segítségnyújtás és támogatás a drogokkal kapcsolatba kerülő és a szerhasználattal küzdő személyek és családok számára.

A Soroksári KEF jogi személyiséggel nem rendelkező, tanácsadó és egyeztető jellegű szakmai munkacsoport. Önálló bírósági bejegyzéssel, bejegyzett székhellyel nem rendelkezik, üléseit az Önkormányzat épületében tartja.

A KEF tevékenységét éves munkaterve alapján végzi. A KEF elnöke a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint az Alpolgármester.

A pandémiás helyzetre tekintettel a KEF 2020. évben egy alkalommal 2020. augusztus 10. napján tartotta ülését. Ezen az ülésen került elfogadásra a KEF 2019. évi munkájáról szóló beszámoló, a 2020. munkaterve, valamint Szervezeti és Működési Szabályzata.

IX. Egészségügyi szolgáltatások alakulása

Az egyén egészségi állapota egyértelműen meghatározza, hogyan tud bekapcsolódni a gazdaságba, részt venni a közösség életében. Az egészség nemcsak a munkavégző képesség szempontjából kulcsfontosságú, hanem a méltóságteli élethez szükséges képzéshez; azaz az

emberi tőke fejlesztéséhez is elengedhetetlen. A hosszabb és egészségesebb élet együtt jár az aktívan töltött évek növekedésével, ami a foglalkoztatás bővülésének feltétele is. A legfontosabb célkitűzés, hogy a lakosság hosszabb egészségben eltöltött életet tudjon megélni. Ennek egyik fontos tényezője, hogy az egyéni és a közösségi döntéshozatal minden szintjén váljék értéké az egészség.

Az egészségi állapot megőrzéséhez az egészséges életvitelt támogató környezet, a mozgásgazdag életmódhoz szükséges szakmai és infrastrukturális feltételek megteremtése, az egészséges élelmiszerek, az egészséges életmódhoz szükséges információk, az egyének és közösségek egészségtudatosságának bátorítása, nem utolsósorban a korszerű egészségügyi szolgáltatások vezetnek.

Soroksár Önkormányzatának feladata az egészségügyi alapellátás (felnőtt háziiorvosi ellátás, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, valamint a házi gyermekorvos és a védőnők által biztosított iskolai-és ifjúság egészségügyi ellátások) biztosítása a kerület lakosai részére.

Az egészségügyi alapellátás feladata:

- a betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló, úgynevezett megelőző ellátás,
- az egyén egészségi állapotának figyelemmel kísérése, egészségügyi felvilágosítása, nevelése, egészségfejlesztése, egészségtervezésének támogatása,
- a beteg gyógykezelése, gondozása, szükség esetén akár a beteg otthonában is, illetve szakorvosi javaslatra házi ápolása, rehabilitációja,
- a beteg szakorvoshoz irányítása.

A Képviselő-testület az egészségügyi alapellátási körzetek számát és határait az egészségügyi alapellátási körzethatárok megállapításáról szóló 8/2017.(III.23.) önkormányzati rendeletében határozta meg, az alábbiak szerint:

- 9 felnőtt háziiorvosi körzet
- 4 gyermek háziiorvosi körzet
- 5 felnőtt fogorvosi körzet
- 3 gyermek fogorvosi körzet
- 7 védőnői körzet
- iskola – és ifjúságorvoslás szakmában az ellátási helyszíneket
- iskolafogászati szakmai ellátás helyszíneit.

Budapest legfiatalabb kerülete Soroksár, Budapest XXIII. kerületként vált le a XX. kerületről. A leválás az egészségügyi struktúrát tekintve negyed évszázad alatt sem lett teljes mértékű. Kerületünkben működik a Dr. Nádor Ödön Egészségügyi Intézmény (a továbbiakban EÜ), mely otthont ad a felnőtt háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogászati alapellátás rendelkezéseinek. Az utóbbi pár év fejlesztésének köszönhetően néhány szakrendelés is működik már, teljes vagy részmunkaidőben.

Ezek a reumatológia, fizioterápia, rehabilitációs medicina, szemészet, belgyógyászat, UH diagnosztika, nőgyógyászat, tüdőgyógyászat, labor (vérvételi hely), panorámaröntgen. A paletta azonban hiányos mind a diagnosztikai, mind a terápiai lehetőségeket illetően.

Soroksár lakosságának minél teljesebb és rövidebb időn belül történő kiszolgálása érdekében, szükség van a további diagnosztikai, terápiai és szakrendelési spektrum kialakítására.

A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében Soroksár Önkormányzata fejlesztési programjának támogatásáról szóló 1262/2020. (V.28.) Korm. határozat (továbbiakban: Korm. határozat) értelmében:

„A Kormány - a Gazdaságvédelmi Akcióterv céljaival összhangban - támogatja Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) fejlesztési programját (a továbbiakban: Program), amely érdekében

1. egyetért a Program keretében a következő programelemek megvalósításához szükséges további - kivitelezési és engedélyezési terveket magukban foglaló - előkészítési feladatok központi költségvetési forrás bevonásával történő végrehajtásával:

c) új szakorvosi rendelő építése”.

A jelenlegi EÜI (1238 Budapest Táncsics utca 104.) infrastruktúráját, gépészetét illetően elavult, folyamatos műszaki nehézségekkel küzdő épület. Méretét tekintve is nagyon kicsi, nem ad lehetőséget az égetően szükséges rendelesek elhelyezésére és a növekvő betegforgalom kulturált fogadására sem.

A fenti Korm. határozat lehetőséget biztosít, hogy a XXIII. kerületben a mai kor igényeinek megfelelő, méretében, infrastruktúrájában és felszereltségében korszerű alap-, és szakellátási rendelőintézet épüljön és kerüljön felszerelésre.

Védőnői Szolgálat

Célja: Az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Az iskola-egészségügyi munka team munka, melyet az szigorú törvényi szabályozás szerint az iskolavédőnő és iskolaorvos végez. 2019. évben Soroksár hat iskolájában az iskola-egészségügyi szolgálat feladatait az 3 soroksári házi gyermekorvosként dolgozó részfoglalkozásban iskolaorvosi teendőket ellátó házi gyermekorvosok mellett 1 főállású iskolavédőnő, 2020. évben a 3 házi gyermekorvosok mellett már 2 főállású iskolavédőnő látta el.

A területi védőnők alapellátás keretein belül önállóan munkát végző felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek. Munkájukat a hatályos jogszabályok, 49/2004 (V.21) ESzCsM rendelet, valamint Védőnői Szakmai Kollégium módszertani útmutatói alapján végzik. A Területi védőnők feladatai a nővédelem, várandós, és gyermekágyas anyák gondozása, valamint újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. 7-18 éves korig oktatási intézménybe nem járó otthon gondozottak ellátása. Minden területi védőnő óvodai munkát is végez.

2019. évben hat területi védőnői állásban öt védőnő dolgozott. Az év első felében két körzetet kellett helyettesíteni, augusztus elejétől új kolléganő érkezett. Egy körzet tartós helyettesítéssel volt ellátva egész évben.

2020 augusztusában, szeptemberében és decemberében 3 védőnő érkezett, így az év végére teljes létszámmal 6 területi védőnő látta el 6 körzet feladatait a kerületben. Az év első felében két körzetet kellett helyettesíteni. A körzetek nagy kiterjedésűek, részben csak gyalogosan

vagy kerékpárral közelíthetők meg (Péteri major, Milleneum telep, Dunapart, Molnársziget, Apostolhegy, Vizisport utca, Joker tó). Ebben az évben elkészült az újtelepi rendelő, ahol védőnői tanácsadó is helyet kapott, az Újtelepen élő szülők, családok nagy elégedettségére.

X. Nevelési oktatási intézmények, nyári napközis tábor

Az óvodák a gyermek hároméves korától ellátja – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is. A 2019/2020. nevelési évben a kerületben 674 gyermek, a 2020/2021. nevelési évben 690 gyermek óvodai nevelése történt.

Az általános iskolákban a gyermekek napközbeni ellátását a napköziben, nyaranta pedig a nyári napközis táborban látják el a szakemberek. A nyári napközis tábort minden évben más-más iskola szervezésében működteti az önkormányzat. Néhány gyermek számára nem csak egy-két heti felügyeletet jelent ez a szolgáltatás, hanem sajnos a tábor teljes időtartamára „táborlakóvá” válik. A szervezők ezért is igyekeznek a gyermekek igényeinek megfelelő, színvonalas, változatos szabadidős programokat biztosítani.

12. sz. táblázat

Nevelési-oktatási intézmények adatai a 2019/2020. és 2020/2021. nevelési évre

Tanév/intézmény	Óvodai létszám	Általános iskolai létszám								Összesen
		1. o.	2.o.	3.o	4.o.	5.o.	6.o.	7.o	8.o.	
2019/2020. tanév										
I. sz. Összevont Óvoda	317									
II. sz. Napsugár Óvoda	125									
III. sz. Összevont Óvoda	232									
Óvodák összesen	674									
Grassalkovich A. Ált. Isk.		84	92	76	75	66	85	81	73	632
Mikszáth K. Ált. Isk.		20	19	19	15	18	15	16	13	135
Fekete I. Ált. Isk.		36	41	32	26	35	44	30	31	275
Török F. Ált. Isk.		76	76	76	78	78	80	84	72	620
Páneurópa Ált. Isk.		46	17	37	44	40	34	39	45	302
Iskolák összesen		262	245	240	238	237	258	250	234	1964
2020/2021. tanév										
I. sz. Összevont Óvoda	317									
II. sz. Napsugár Óvoda	117									
III. sz. Összevont Óvoda	256									
Óvodák összesen	690									
Grassalkovich A. Ált. Isk.		88	81	90	78	74	65	85	81	642
Mikszáth K. Ált. Isk.		18	21	19	17	14	18	14	17	138
Fekete I. Ált. Isk.		24	36	38	31	25	33	48	32	267
Török F. Ált. Isk.		83	72	72	74	75	80	77	82	615
Páneurópa Ált. Isk.		48	47	17	35	48	38	36	47	316
Iskolák összesen		261	257	236	235	236	234	260	259	1978

A Grassalkovich Antal Általános Iskolában 2019. évben 14 napközis csoportban 327 gyermek, a 2020. évben 14 napközis csoportban 330 gyermek vette igénybe a napközit. A Mikszáth Kálmán Általános Iskolában 2019. évben 6 napközis csoportban 98 gyermek, a 2020. évben 4 napközis csoportban 75 gyermek, a Fekete István Általános Iskolában 2019. évben 8 napközis csoportban 131 gyermek, a 2020. évben 8 napközis csoportban 138 gyermek, a Török Flóris Általános Iskolában 2019. évben 15 napközis csoportban 367 gyermek, a 2020. évben 15 napközis csoportban 362 gyermek, a Páneurópa Általános Iskolában pedig 2019. évben 9 napközis csoportban 175 gyermek, a 2020. évben 8 napközis csoportban 161 gyermek.

A veszélyeztetettség kezelésének, az esélyegyenlőség megteremtésének és a szociális hátrányokból fakadó lemaradások kiküszöbölésének elsődleges színtere az oktatási intézmény, de az iskolán kívüli segítő szolgáltatások és közösségfejlesztő programok szerepe is jelentős. A gyermekek veszélyeztetettségét a gyermekintézmények önmagukban csökkenteni, megszüntetni nem tudják, ezért van szükség a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek szoros együttműködésére, egymás tájékoztatására, segítésére.

Nyári napközis tábor

Az általános iskolások nyári felügyelete évente más-más kerületi általános iskolában kerül megszervezésre. A nyári napközis tábor dologi, valamint egyéb költségeit, a pedagógusok, valamint egyéb technikai dolgozók megbízási díjait Önkormányzatunk biztosítja. A színes programok összeállítását, a gyermekek felügyeletét 2019-ban a Páneurópa Általános Iskola, 2020-ban a Grassalkovich Antal Általános Iskola szervezte nyolc héten keresztül. A nyári napközis tábort évente kb. 70-80 gyermek vette igénybe, a tábor programjain való részvétel a korábbi évekhez hasonlóan ingyenes volt, a szülőknek az étkezésért ugyanazt a térítési díjat kell fizetni, amit a tanév közben. A tábor összköltségét – az étkezéssel együtt – az Önkormányzat biztosította 2019. évben 11.181.603,- Ft, 2020. évben 14.937.059,- Ft, összegben.

XI. Soroksári Tanulmányi Ösztöndíj program, ingyenes nyelvi-, informatikai képzések, Soroksári Fiatalok Fóruma

Soroksári Tanulmányi Ösztöndíj Program

Önkormányzatunk a kiemelkedően tehetséges fiatalok tanulmányainak anyagi támogatására Soroksári Tanulmányi Ösztöndíjat adományoz évente 3 középfokú-, és 3 felsőfokú tanulmányait folytató diák, hallgató részére, melyet a Soroksári Tanulmányi Ösztöndíj alapításáról és adományozásának rendjéről szóló Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (IV.21.) önkormányzati rendelete szabályoz

Ingyenes nyelvi-, és informatikai tanfolyamok szervezése

A korábbi évek tapasztalatai alapján nagyszámú lakossági igény mutatkozott az idegen nyelvi és informatikai oktatásra, ezért Soroksár közigazgatási területén bejelentett lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen lakó-, vagy tartózkodási helyükön tartózkodó lakosok (felnőttek valamint szülői hozzájárulással kiskorúak) számára ingyenes nyelvi (angol, német) és informatikai tanfolyamok kerültek megszervezésre a 2019. évben is. A világjárvány miatt a 2020-as évben sajnos jelenléti oktatás nem került megszervezésre, az informatikai képzés online oktatás formájában azonban megvalósult.

Soroksári Fiatalok Fóruma

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete 331/2020. (VII.14.) a Soroksári Fiatalok Fóruma (továbbiakban: SFF) létrehozásáról szóló határozatával olyan fórumot hozott létre, amely elősegíti az ifjúság megszólítását, a helyi közéletbe történő bevonását.

Az SFF jogi személyiséggel nem rendelkező, tanácsadó és egyeztető jellegű fórum, amely önálló bírósági bejegyzéssel, bejegyzett székhellyel nem rendelkezik, üléseit az önkormányzat kijelölt helyiségeiben, vagy maga által meghatározott külső helyszínen tartja.

Az SFF hét állandó tagból áll, melynek elnöki posztját a mindenkori ifjúsági tanácsnok tölti be. A hat tagot, pályázat benyújtását követően (amelyre a júliusi testületi ülést követően 2020. augusztus 15-ig volt lehetőség) az Oktatási, Közművelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság (továbbiakban: Bizottság) választotta meg a 2020. szeptember 8-án esedékes ülésén.

Az SFF ülésein továbbá állandó meghívottként tanácskozási jelleggel részt vehetnek azon pályázók, akik a kritériumoknak megfelelő, sikeres pályázatokat nyújtottak be, emellett az ifjúsági szervezetek helyi vezetői, képviselő-testület tagjai, az ifjúságért és kultúráért felelős alpolgármester, Polgármesteri Hivatal munkatársai.

A tagok megválasztását követően, az SFF 2020. október 1-jén tartotta meg alakuló ülését a Polgármesteri Hivatal Nagytermében, ahol SFF jövőbeni terveiről a tagok kifejtették gondolataikat, javaslatokat tettek. Az SFF az év folyamán még egy ülést tervezett volna decemberben, amelyet a pandémia második hulláma megghiúsított, azonban a tagok az ősszel több informális ülést is tartottak.

Az SFF nyitóülésén több program- és egyéb ötlet született, amelyeket a tagok támogattak, azonban a megvalósítást, illetve a szervezést a járványhelyzet súlyosbodása ellehetlenítette, így azok szervezése nem kezdődött meg. SFF jelenleg is folyamatosan dolgozik a határozatban kitűzött célok megvalósításáért.

XII. Helyi esélyegyenlőségi Program

Soroksár Önkormányzata a 2018-évben Helyi Esélyegyenlőségi Programot (a továbbiakban HEP) fogadott el öt évre 2019-2023-ig, amit két évenként át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A program elfogadásakor részletes helyzetfeltárás készült, illetve a helyzetfeltáráskor feltérképezett problémák, hiányok, lakossági szükségletek vizsgálatra kerültek, áttekintések megtörténtek.

A HEP célja, hogy Soroksár minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa a mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek, fogyatékkal élők, valamint a hátrányos helyzetű soroksári polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területén.

Soroksár Önkormányzatának kiemelt célja, hogy Soroksár minden lakója számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén.

A 2019-től 2023-ig tartó időszakra elfogadásra kerülő HEP fő célkitűzése az, hogy mind az átfogó, mind a hosszú távú beavatkozási irányokat meghatározza, a középtávú beavatkozási akciótervet tartalmazó, célcsoportokra fókuszáló esélyegyenlőségi programot kijelölje.

Az áttekintés során továbbra is legfontosabb célunk Soroksáron a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára is, az összetartó, szolidáris társadalom erősítése.

Ezen belül:

- Összetartó, szolidáris, a hátrányos megkülönböztetéstől mentes helyi társadalom kialakítása, megerősítése.
- Összehangolt együttműködés a foglalkoztatási, közoktatási, közművelődési, szociális igazgatási, egészségügyi, területfejlesztési komplex tevékenységrendszerben, a szubszidiaritás elvének figyelembevételével.
- Egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A mindenkori jogszabályoknak megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz, valamint a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása minden érintett számára.
- Emellett további cél a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan figyelni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását.

2020. júniusában megrendezésre került a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által készített HEP képzés. A Polgármesteri Hivatalon belül a Szociális és Köznevelési Osztály adott helyszínt ennek a nemes előadásnak.

A HEP jogszabályi háttere:

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése kimondja: A község, a város a főváros kerületeink önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A program elkészítésére vonatkozó részletes szabályokról a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, valamint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet hatályon kívül helyezésével a hatósági eljárásokkal egyszerűsítésével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 24/2021.BM. rendelet rendelkezik.

ÖSSZEFOGLALÓ

I./1. A felülvizsgálat megállapításai

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete a 459/2004. (XII. 7.) Ök. sz. határozatával elfogadta, majd a 466/2007. (X. 9.) Ök. sz. határozattal, a 454/2010. (VI. 8.) Ök. sz. határozattal és a 370/2012. (IX. 11.) Ök. sz. határozattal a 503/2014. (IX.09.) számú határozattal és a 311/2016. (VII.05.) határozattal és a 174/2019. (IV.09.) határozatával felülvizsgálta Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Szolgáltatástervezési Konceptióját.

- Önkormányzatunk a korábbi támogatási formákat megtartotta, a helyi igényeknek megfelelően módosította. A támogatások **jövedelemhatárai felemelésre** kerültek, a rendkívüli -) települési támogatás vonatkozásában bevezetett **méltányosság** kiszélesítésre került. Ezek az intézkedések a soroksári lakosság nagyobb körének támogatását szolgálják.

A Konceptióban korábban megfogalmazott célok közül **megvalósultak:**

- A Soroksári Tanulmányi Ösztöndíj alapításáról és adományozásának rendjéről szóló 13/2017.(IV.21.) rendelet alapján évente 3 középiskolás és 3 főiskolai/egyetemi hallgató részére folyósít ösztöndíjat az Önkormányzat.
- Az Időskorúak Gondozóházának állagromlása miatt szükségessé vált új épület e célra történő kialakítása. Az új Gondozóház -a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény székhelyén a Grassalkovich út 104. szám alatt került kialakításra. Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály BP/0502/2156-21/2020. számú 2020. október 22. napján kelt határozatában módosította a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő adatokat. A GONDOZÓSZOLGÁLAT telephely (1238 Bp. Grassalkovich út 130.) törlésre került és a szolgáltatás a Szociális és Gyermekjóléti Intézmény székhelyére átköltözött.
- A Képviselő-testület 95/2016. (III.16.) határozatával döntött a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozásáról.
- A Képviselő-testület 331/2020. (VII.14.) határozatával döntött Soroksári Fiatalok Fórum létrehozásáról.
- A Képviselő-testület 2020. évben új ellátásként bevezette a pandémiás települési támogatást és az internet támogatást.

A Konceptióban korábban megfogalmazott célok közül **nem valósult meg:**

- Időskorúak Gondozóházának férőhelybővítése
A Szocvtv. 138. § (4) bekezdése rendelkezik az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény kivezetéséről

„(4) Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével - 2022. december 31-éig működhet. Az e szabály alapján, az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVI. törvény hatálybalépését követően átalakuló átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények az átalakulást megelőzően befogadott férőhelyszámuk erejéig a finanszírozási rendszerbe az átalakulást követően is befogadottnak minősülnek a törvény erejénél fogva.”

A jogszabályhely rendelkezése értelmében nem került sor férőhely bővítésre.

I./2. A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok

a) Az egyes ellátási formák konkrét szakmai tartalmának meghatározása – kimutatási rendszer kidolgozása

A szociálpolitikai forrásokkal való racionális gazdálkodás hatékonyságának és átláthatóságának javítása megköveteli azt, hogy követhető legyen az ellátások tartalma, mennyisége és minősége.

b) Súlypontáthelyezések az ellátások között

Kerületünkben a szociális ellátórendszer szerkezete, intézményei alapvetően alkalmasak a soroksári lakosság igényeinek kielégítésére. A kötelező ellátások tekintetében szükséges hangsúlyozni, hogy az önkormányzatnak nem kell igényfelmérést készíteni az adott ellátás bevezetését megelőzően. Az önkormányzat minden törvényben előírt kötelező feladatát ellátja.

c) Az együttműködés erősítése- egyeztetési fórum létrehozása az egyéb alapítványokkal, civil szervezetekkel, baráti körökkel. Az együttműködés iránti igény az utóbbi időben kifejezetten felerősödött. A kompetencia-viszonyok és az együttműködési keretek tisztázása megoldandó feladat az egészségügyi, a szociális, a gyermekvédelem és a foglalkoztatáspolitikai területén, a változások végrehajthatósága szempontjából. A szervezetek közötti együttműködésben ugyanakkor még vannak további lehetőségek.

d) Nagyobb nyilvánosságra és átfogó tájékoztatásra lenne szükség a lakosság körében a **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** tekintetében, a szolgáltatás teljes kihasználtság érdekében. Ez egy biztonságot nyújtó ellátási forma, hiszen vannak olyan idős emberek a kerületben, akiknek ez az ellátás jelenti a mások általi gondoskodás egyetlen formáját. Szociális alapon kiutalhatóvá kellene tenni a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, melynek költségét az Önkormányzat fedezné az igazoltan rászorulóknak részére. Az igény felmérésére szakemberek, például házi orvosok, családsegítők bevonása szükséges.

e) A kerület idős lakosai, gondnokoltjai részére, a **ház körüli munkák elvégzésében** segítséget nyújtó **szolgáltatás kidolgozása.**

f) A szociális területen dolgozó szakemberek **együttműködésének erősítése**, a kerületben már **meglévő és működő szolgáltatások összehangolása**, valódi együttműködéssel egy hatékonyabb szolgáltatásrendszer kialakítása.

I./3. A fejlesztés irányai, megoldandó feladatok 2021-2022.

Visszatérő probléma bölcsődei férőhely bővítésének lehetőségének vizsgálata.

A fővárosi önkormányzattal (korábban) közös tulajdonban álló, a Szentlőrinci út és Szent László utca mellett található ingatlanok értékesítésével, folyamatosan fejlődik Soroksár Újtelepi része, az ideköltöző fiatalok természetes igénye az **életkezdetet segítő intézményfejlesztés**.

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata a Fatimai utcai új bölcsőde tervezéséről döntött a 186/2021.(V.11.) és a 190/2021.(V.11.) határozatában. Egy bölcsődei csoportban, a jogszabályokban részletezett feltételek teljesülése esetén – az életkori megoszlástól függően - maximálisan 14-15 gyermek nevelhető, melynek megfelelően a telken 2 gondozási egységes, 2+2 csoport (min. 4x10 – 40 fő, max. 4x14 fő), maximum 56 gyermek elhelyezésére szolgáló épület tervezésére kerül sor az Apró utca – Fatimai utca – Nevelő utca által határolt, jelenleg beépítetlen önkormányzati tulajdonú területen. A tervezésre irányuló közbeszerzési eljárás folyamatban van. A bölcsőde építéséhez szükséges kiviteli tervdokumentáció várhatóan a 2022. évben kerül elkészítésre, melyet követően az önkormányzat mindenkori költségvetésének függvényében, illetve esetleges támogatás igénybevételével valósulhat meg a projekt.

Bölcsődei szolgáltatásbővítésként játszócsoport (az otthon levő gyermekek számára), baby-hotel, baba-mama klub, időszakos gyermekfelügyelet megszervezése, melyekkel az intézmény szolgáltatásai szélesedhetnek és különlegesebb igényeket is elláthatnának, akár térítési díj ellenében is.

KRESZ park létesítésének tervezése Soroksár Óvárosi valamint az Újtelepi részén, ahol (valószínű körülmények között) gyakorolhatják a gyermekek a közúti közlekedés alapvető szabályait. Ezzel is szeretnénk hozzájárulni, hogy az utak biztonságosabbá váljanak minden közlekedő számára.

Az egyedül élő, idős, beteg emberek védelmében és biztonságérzetének növelése érdekében szükséges lenne minél több lakásba eljuttatni a **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatását**.

A kerület lakosai érdekében szükség lenne az intézmények, szolgálatok, hatóságok közötti **együttműködés további elmélyítésére, a jobb kollegiális kapcsolat kialakítására**, mely a rászorulóknak problémájának egyszerűbb, hatékonyabb megoldását segíthetné elő.

A kerület népességének növekedésére, a **fiatalok kerületünkbe történő letelepedésének elősegítésére támogatási formák kidolgozása**. Mozgalmasabb kulturális programokkal a fiatalok kerületben való megtartása, a sváb hagyományok megőrzésére való törekvés segítése.

Az évről évre emelkedő számú sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása érdekében ***kerületünk óvodáiban gyógypedagógiai asszisztens foglalkoztatására*** lenne szükség, ami az esetleges problémák korai felismeréséhez, valamint a gyermekekkel és a szülőkkel való közvetlen foglalkozás hozzájárulhatna a gyermekek fejlődésének elősegítéséhez.

Egészségügyi területen történő fejlesztés, mely során a mai kor igényeinek megfelelő, méretében, infrastruktúrájában és felszereltségében korszerű szakellátási rendelőintézet kialakítása.

Melléklet***Kapcsolódó fontosabb jogszabályok jegyzéke***

<i>Jogszabály száma:</i>	<i>Jogszabály címe</i>
2011. évi CXCI. törvény	a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról
1998. évi XXVI. törvény	a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
1998. évi LXXXIV. törvény	a családok támogatásáról
1993. évi III. törvény	a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
1997. évi XXXI. törvény	a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
1991. évi IV. törvény	a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
2013. évi V. törvény	Polgári törvénykönyv
191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet	a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről
63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet	a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól
62/2006. (III. 27.) Korm. rendelet	az egyes pénzbeli szociális ellátások elszámolásának szabályairól
257/2000. (XII.26.) Korm.rendelet	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatában történő végrehajtásáról
9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
26/2011. (VI. 18.) Ök. sz. rendelet	a rendkívüli események okozta károk enyhítésére szolgáló támogatásról
20/2008.(IV.25.) Ök. sz. rendelet	a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
17/2019. (VI.14.) Ök. sz, rendelet	a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról
149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet	a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
15/1998. (IV.30.) NM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről